

DOMOLJUB

Izbaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Stev. 7.

V Ljubljani, dne 13. februarja 1908.

Leto XXI.

VOLIVCI!

Deželnozborske volitve so pred durmi. Po krivdi liberalne slovenske stranke vršijo se še po starem, krivičnem volivnem redu! Kljub temu, če pri teh volitvah vsak somišljenik stori svojo dolžnost, postane Slovenska Ljudska Stranka odločujoča v novem deželnem zboru.

Slovenska Ljudska Stranka, doslej stranka brezozirne ljudske opozicije, postane vladajoča stranka v deželi, ki ima skrbeti, da se spolnijo želje ljudstva, zadosti ljudskim pravicam, težnjam in potrebam, v kolikor je to mogoče v okviru deželne samouprave in razpoložljivih sredstev.

To je tisto, za kar se pri teh volitvah gre.

Slovenska Ljudska Stranka se ne straši dela in skrbi, kakor se ni nikdar ustrašila najhujšega boja.

Prva naloga novega deželnega zbora bode temeljita preosnova deželnega reda in deželnega volivnega reda v ljudskem smislu: Večina ljudstva mora dobiti večino v deželnem zboru in odločilen vpliv na deželno gospodarstvo! Slovenska Ljudska Stranka bo to ljudsko pravico kljub vsem spletkam liberalnih ljudskih sovražnikov izvojevala. S to zahtevo stoji in pade naša stranka. Zajedno se bode Slovenska Ljudska Stranka oprijela z vso vnemo in žilavostjo nujnega in prepotrebne delo za blagor in napredek ljudstva in dežele.

Zavoženo deželno gospodarstvo se bo postavilo na zdravo podlago.

Deželni odbor mora biti neumorno delaven služabnik ljudstva.

Celo deželno upravo in zakonodajo treba nujno preurediti v ljudskem smislu. V ta namen treba tudi korenito preosnovati vse deželne urade. Dežela ne potrebuje le dobrih poslancev in dobrih deželnih odbornikov — potrebuje tudi izvrstnih in zadovoljnih deželnih uradnikov, ki vse svoje moči posvetijo službi dežele in ljudstva.

V vseh panogah deželne uprave in zakonodaje se mora pričeti novo življenje.

Volivci! Slovenska Ljudska Stranka se ne brani nobenega dela in nobene odgovornosti. Slejkoprej bo sledila svojim načelom v smislu svojega jasno začrtanega, obče znanega programa. Kot prava zastopnica slovenskega ljudstva bode vsestranski spolnjevala svojo dolžnost, biti zaščitnica in služabnica vseh stanov našega naroda.

Kmet in meščan, obrtnik, trgovec in delavec, priprost mož in olikanec — vsi imajo prostora v taboru Slovenske Ljudske Stranke.

Njeno delo pa velja pred vsem tistim, ki so pomoči najbolj potrebni.

Volivci! Slovenska Ljudska Stranka kliče na sodelovanje vse, ki so dobre volje. Nikogar ne odbija, vse vabi na polje plodonosnega dela za blagostanje in napredek naše dežele. V Vaših rokah, vrli somišljeniki Slovenske Ljudske Stranke pa je, da bode dan volitve vesel dan: dan naše častne zmage, dan ljudske zmage, dan preporeda za našo ljubljeno kranjsko vojvodino.

V to, vrli somišljeniki po celi deželi, treba Vašega vztrajnega dela v popolni slogi in edinosti.

Vajeni ste dela in zmage: Tedaj na dan volitve vsi na volišče! Nihče naj se ne zanaša, da njegovega glasu treba ni. Vsak naj odda svoj glas za naše ljudske kandidate. — Ne cepite glasov pod nobenim pogojem. — Vsak glas je odločilen.

Naprej na delo, naprej do zmage, po našem geslu:

Z Bogom za ljudstvo!

Temeljem sklepov glavnega zborovanja zaupnikov S. L. S. z dné 10. februarja let. leta, priporočamo p. n. volilcem S. L. S., da pri volitvah v **kmečkih občinah**, ki se vršijo v petek dné 21. februarja let. leta, **soglasno** volijo sledeče gospode, ki so oficialni kandidati S. L. S. in sicer:

1. V sodnih okrajih Ljubljana in Vrhnika gg.

Fran Povše

državni poslanec v Ljubljani.

Dr. Ivan Susteršič

državni poslanec v Ljubljani.

2. V sodnih okrajih Kamnik in Brdo g.

Dr. Janez Krek

državni poslanec v Ljubljani.

3. V sodnih okrajih Kranj, Tržič in Škofja Loka gg.

Franc Demšar

državni poslanec na Češnjici.

Janko Zabret

župan občine Predoslje, na Bobovku.

4. V sodnih okrajih Radovljica in Kranjska gora g.

Josip Pogačnik

državni poslanec v Podnartu.

5. V sodnih okrajih Postojna, Logatec, Senožeče, Lož, Il. Bistrica in Cirknica gg.

Franc Drobnič
posestnik v Novi Vasi hšt. 4

Dr. Ignacij Žitnik
državni poslanec v Ljubljani.

6. V sodnih okrajih Vipava in Idrija g.

Ivan Lavrenčič
posestnik in gostilničar na Vrhpolju hšt. 26.

7. V sodnih okrajih Novo Mesto, Kostanjevica in Krško g.

Josip Dular
posestnik v Jurki Vasi hšt. 7.

8. V sodnih okrajih Trebnje, Zatičina, Žužemperk, Mokronog, Litija, Radeče. gg.

Franc Košak
župan na Grosupljem.

Dr. Evgen Lampe
stolni vikarij v Ljubljani.

Josip Mandelj
e. kr. pristav tobačne tovarne v Ljubljani.

9. V sodnih okrajih Kočevje, Ribnica, Velike Lašče gg.

Franc Bartol
župan v Sodražici.

Franc Jaklič
državni poslanec v Dobropoljah.

10. V sodnih okrajih Črnomelj, Metlika g.

Franc Suklje
državni poslanec v Kandiji.

Somišljeniki S. L. S.! Volite **soglasno** te može in ne dopuščajte, da bi kedorkoli rušil disciplino.

Sloga jači, nesloga tlači!

V Ljubljani, dne 10. februarja 1908.

Osrednji volivni odbor Slovenske Ljudske Stranke.

Političen pregled.

NOVO MINISTRSTVO.

Že precej časa je, kar so sklenili napraviti še eno novo ministrstvo; takrat so tudi dali to ministrstvo nemškemu krščanskemu socialcu dr. Gessmannu. Kako naj se pa imenuje to ministrstvo, še danes ne morejo določiti. To pa zato ne, ker ne vedo, kako področje bi mu dali. O tem se ministri posvetujejo; pa nobeden ne mara svojemu novemu tovarišu izročiti kakega važnejšega opravila. Krščansko-socialna stranka, katere član je novi minister, pa hoče in zahteva, da se kar največ razširi delokrog novega ministrstva. Vsled tega so bile razmere že tako napete, da se je govorilo o odstopu ministrskega predsednika barona Becka. Vendar pa se je spretne roki Beckovi posrečilo, poravnati razpor in nadaljevati posvetovanja o delokrogu novega ministrstva. Krščanski socialci žele posebno, da bi dobil dr. Gessmann v svoje roke socialno-politična vprašanja delavskih stanov. Tej želji pa so se odločno uprli socialni demokratje, ki hočejo odtegniti dr. Gessmannu delavska vprašanja, in pa zastopniki industrije, ki ne marajo, da bi bila v eni roki združena mala in velika obrt.

Sedaj je določeno, da dobi novo ministrstvo tri oddelke (sekcije).

Prvi oddelek bo obsegal vsa obrtna vprašanja, ki so bila dosedaj pod vodstvom trgovskega ministra. Sem spada obrtno nadzorstvo, obrtne zadrage in pospeševanje obrtništva sploh. Ta oddelek bo torej zelo važen za socialno politiko.

Drugi oddelek bo obsegal vse, kar spada k rudarstvu; vsa tehnična, pa tudi upravna vprašanja rudarstva spadajo sem. Dosedaj je rudarstvo spadalo k poljedelskemu ministrstvu. Tudi ta oddelek je zelo važen, zlasti ker ima država sama več rudokopov.

Tretji oddelek tega ministrstva dobi upravo visoke, cestne in vodne zgradbe. Tudi ta vprašanja so važna, zlasti ker namerava država zvezati s kanali več velikih rek in pa ker zahtevajo poslanci, da napravi država več novih cest in več starih cest, ki niso državne, uvrsti med državne; o tem bo imel opraviti ta tretji oddelek novega ministrstva.

Novo ministrstvo bo imelo dosti obsežen, pa tudi važen delokrog; naj omenim le važnost obrtne vprašanja in pa skrb za zdrava delavska stanovanja; ko bi se premogokopi podržavili, kot se je zadnje čase večkrat zahtevalo, bi bili tudi v področju tega novega ministrstva.

POLJEDELSKI ODSEK.

V poljedelskem odseku, kjer se obravnava o najvažnejših zahtevah in vprašanjih kmetovalcev, je socialni demokrat Resel predlagal, naj se odpre meja tuji živini, žitu in drugim živilom, tako iz Srbije, Rumunije, Bolgarije in Rusije. Ko bi to obveljalo, bi naša živina in žito zgubilo ceno, delavci bi pa prav malo ceneje dobivali te stvari, ker večina dobička ostane

v rokah prekupcev. Seveda so se temu odločno uprli kmečki poslanci, posebno slovenski Roškar in Povše. Povše je s številkami dokazal, da se je v zadnjih treh letih pomnožilo število goveje živine. Goveji živini so zadnje mesece padle cene, vendar pa meso v obče ni prav nič ceneje. Iz tega se mora sklepati, da živinorejci niso krivi draginje, ampak prekupci. Roškar je pa dokazal, da dandanes živinorejec dela brez plačila, ker izkupilo za živino ne pokrije stroškov, truda, skrbi in dela.

To vprašanje bo napravilo mnogo hrupa. Vlada namreč sklepa trgovsko pogodbo s Srbijo. Po tej pogodbi bi bili Srbi smeli uvažati meso v našo državo. Kmečki poslanci seveda tega ne morejo dovoliti, zato ker je doma dosti mesa od domače živine, oziroma je naša dolžnost, da s povzdigo živinoreje skrbimo za to, da bo domača živina za vse potrebe zadostovala.

POGODBENA POGAJANJA S SRBIJO.

Govori se, da so pogajanja prenehala, ker Avstrija ne mara dovoliti, da bi se uvažalo kaj prida mesa iz Srbije v našo državo; Srbija pa to najbolj želi. Nekateri pa pravijo, da se morda vendar le napravi pogodba.

OGRSKA.

Ogrska vlada ne misli sedaj še vpletati splošne volivne pravice. Pravi, da zato ne, ker bi gosposka zbornica, kjer sede baroni, grofje in drugi velikaši, ne sprejeli take volivne preosnove, ki bi podelila ljudstvu več pravic.

Čakajo pač, da bodo prisiljeni k temu.

ČEŠKI AGRARCI — IN PRAŠKI KARDINAL.

Proti praškemu kardinalu Skrbenskem so pričeli hujskati češki agrarci. Da to dejstvo zabilježimo, je vzrok v tem, ker ima ta nastop čeških agrarcev (t. j. takozvane kmečke stranke) silovito mnogo podobnosti z našimi »neodvisnimi kmečkimi strankami«, ki se ob volitvah pojavljajo tu pa tam. In kaj je storil kardinal Skrbenski? Nič drugega, kakor da je navduševal katoličane, da naj se udeleže deželnozbornskih volitev! Gotovi ljudje, ki so na zunaj videti strahovito lepi in nedolžni, vsled tega proti kardinalu robantijo, kar morejo. Med temi se odlikuje list »Venkov«, glasilo češkega ministra-krajanja Praška. To se bere skoro tako, kot piše »Slovenski Narod« dan na dan o ljubljanskem knezoškofu. Spričuje pa to pisarjenje, da se ti »kmetje« katoličanov bojijo, pa tudi da niso agrarci nič drugega, kakor pristni liberalci, ki so se oblekli v kmečki kožuh.

PREPREČEN NAPAD NA SRBSKEGA KRALJA PETRA.

Sedaj, ko je bil zvršen umor na portugalskem kralju, je prišel na dan tudi napad, ki so ga nameravali uprizoriti anarhisti oktobra meseca nad srbskim kraljem Petrom. O tem napadu se doslej ni v javnosti ničesar slišalo. Belgrajska policija ga je skrivala in se pripravljala, da prime za-

rotnike. Napad bi se moral izvršiti 13. oktobra, a policija je zato pravočasno zvedela in dokler so se zarotniki mudili v Bukareštu, je vsakdo izmed njih imel skrivnega opazovalca-policajca. Glavni zarotnik Bonas je nato prišel v Belgrad, da izvrši svoj krvavi namen. Policija pa je udrla v Bonasovo stanovanje, kjer je dobila dve bombi. Zarotnika so kmalu prijeli v neki kavarni, kjer se je mirno zabaval s svojim tovarišem sozarotnikom. Sodno razpravo proti njima so izvedli popolnoma tajno, in so ju pred dobrim tednom v Belgradu obesili.

Nekateri listi dvomijo, da bi bile vesti o tem preprečenem atentatu resnične. Čudno je res, da so rumunski listi o tem molčali od novembra meseca do par dni po umoru portugalskega kralja, res je pa zopet, da je Rumunska gnezdo takih podjetij; saj se je od tam pripravljaj svoj čas tudi umor na kralja Aleksandra in kraljico Drago.

PO UMORU PORTUGALSKEGA KRALJA IN PRESTOLONASLEDNIKA.

Sedaj po umoru kraljevem in prestolonaslednikovem se pripovedujejo o okoliščinah umora razne podrobnosti. — 28. januarja bi imela izbruhniti splošna republičanska vstaja. Vse je bilo dobro pripravljeno in čakalo se je le še znamenja, kar se razširi vest, da je policija zaprla ravno tistega, ki je imel dati znamenje. Umora da nista kriva ne republičanska ne anarhistovska stranka; mogoče je, da je ta atentat bil naročen, da bi se z vojaško silo potlačila revolucija.

O morilcu krajevem Buiko se pripoveduje sledeče: rad se je učil, bil je redkobeseden in milega značaja; najraje je čital brezverskega filozofa Kometja. Slabo branje ga je pripravilo ob vero in ga potisnilo anarhistom v naročje. Po poklicu je bil učitelj in ima dvoje otrok. Dva dni pred napadom ga je zmanjkalo. Šele ob napadu se je zopet pokazal in so ga ubili. — Prestolonaslednikov morilec je star 23 let, trgovski agent po poklicu, ki se je pa bolj pečal s politiko, kakor s trgovino. Anarhista sta bila oba.

Bivšega ministrskega predsednika Franka je novi portugalski kralj odpustil; nekateri mu očitajo, da nima pri umoru popolnoma čistih rok. Franko je zbežal na Špansko, in zatrjuje, da je nedolžen. Kralj je imenoval za novega ministrskega predsednika Ferreira, ki se je takoj začel pogajati z različnimi strankami.

Položaj na Portugalskem pa je kljub temu težaven, vendar neposredne nevarnosti za kraljevo rodbino ni. Večina ljudstva ni republičanska, ampak je zvesta kralju. Tudi vojaštvo je zvesto. Na trgovino napad ni vplival. Po drugih poročilih pa položaj ni lasen, ker se kraljici vedno pripravata. Republičansko časopisje pravi, da je z umorom obračunalo ljudstvo z dose-danjim vladnim načinom in zahteva, da izpuste iz zaporov zaprte republičane. Republičanski voditelji so izjavili novemu ministrskemu predsedniku, da kraljevi morilci niso strankini pristaši in da obsoja stranka umore. Ne ve se sicer, koliko je na

tem resnice, a ker od vseh strani prihaja pomirjevalna poročila, je republičanska stranka očitno preslaba, da se izkoristi po napadu. — Za vsak slučaj so poslale razne velevlasti (Španija, Angleška, Nemčija) svoje ladje na Portugalsko, da v morebitni potrebi čuvajo kralja.

TURČIJA SE PRIPRAVLJA NA VOJSKO Z RUSIJO.

»Novo Vreme« poroča iz Tiflisa: Položaj je jako resen. Turčija se pripravlja na vojsko, česar Turki ne utaje. V kavkaških vojaških krogih se splošno sodi, da je neizogiben oborožen spopad s Turčijo. V Tiflisu se javno govori o vojski s Turki. Turki zbirajo v Aziji polke, zlasti kavkaške, ki so oboroženi z najmodernejšimi topovi.

ZOPET RUSKO-JAPONSKA VOJSKA?

Dejstvo je, da se Japonska oborožuje, in da se ne kar tja v en dan, je tudi gotovo. Dobro obveščeni politiki trdijo, da je to namenjeno Rusiji. Japonska armada je baje zdaj še enkrat tolika, kot je bila za časa zadnje vojske. Tako se nad Rusijo zbirajo težki oblaki, Japonci na eni, Turki na drugi strani. — Na vojsko se pa pripravlja še četrta država, to je

BOLGARSKA.

Iz Pariza poročajo, da knez Ferdinand pripravlja napad na Srbijo ali Makedonijo. Vzrok je menda to, ker Bolgarija ne more doseči, da bi postala iz kneževine kraljevina. Spodbuja jo menda tudi Nemčija, seveda iz sebičnih namenov.

Mladeniška organizacija.

Javna telovadba.

Najlepša točka tega dne je bila javna telovadba, ki se je vršila po sledečem sporedu: 1. Proste vaje. 2. Rajalni pohod. 3. Orodna telovadba (drog, bradlja). 4. Skupina. 5. Rajalni pohod. 6. Vaje s kiji ljubljanskega vaditeljskega zbora. Spored kakor tudi vaje je sestavil zvezni načelnik b. V. Jelocnik, ki je tudi poleg jeseniškega načelnika A. M. Žena spretno vodil celi nastop. Jeseniških telovadcev je nastopilo 25. Bili smo presenečeni, kajti tega, kar so nam jeseniški telovadci pokazali, od daleč nismo pričakovali. Proste vaje so bile tiste, ki so namenjene za zvezno telovadbo. Vaje so lepo in sila preproste, toda elegantno sestavljene. Izvedene so bile točno in strumno. Rajalni pohod je bil voden s točnostjo in sigurnostjo, da smo se čudili. Lepe slike tega pohoda so nove in zelo efektne. Zlasti končna slika zvezde je vzbudila viharno odobravanje. Kar se tiče orodne telovadbe, so gotovo jeseniški telovadci na čelu vsem odsekom, ako izvzamemo ljubljanski vaditeljski zbor. Težke vaje na drogu in bradlji so se izvajale s sigurnostjo izvežbanih telovadcev. Jeseniški vaditeljski zbor pa bo kmalu ponos zveznih telovadcev. Lepo sestavljena in točno

izvedena skupina vseh telovadcev je vzbudila viharno navdušenje. Vaje s kiji ljubljanskega vaditeljskega zbora so bile težke, toda izvedene brez vsake napake. Celi nastop je pozdignil društv. orkester, ki je igral celi nastop neumorno in lepo, da so telovadci, navdušeni od lepe godbe s še večjo vnemo vršili svojo nalogo. Čast telovadcem! Naj jim bo ta uspeh v spodbudo in naj jim kaže pot naprej, vedno naprej! Hvala zveznemu načelniku za njegovo požrtvovalnost, katero tako lepo združuje z navdušenim delom za fantovsko organizacijo!

V telovadnici. (Redovne vaje.)

Dvostop imenujemo dve bočni vrsti eno poleg druge. Najenostavneje se napravi dvostop iz bočne vrste s tem, da vsak drugi stopi en korak v levo ali desno poleg prvega. Tako nastaneta dve bočni vrsti ena poleg druge, ki pa se morata seveda precej uravnati po prvem paru, ali kakor se navadno pravi, da se vsi v eni vrsti morajo »kriti«.

Dvostop pa se tudi da lahko napraviti iz čelne vrste v desno ali levo na povelje dvostop desno (levo) v bok. Telovadci seveda so po parih (1, 2 prvi par) sešteti. Vzemimo »dvostop levo v bok«! Levi v parih, to je št. 2 se samo obrnejo levo v bok, desni pa (št. 1) napravijo tudi četrt obrata v levo, potem pa mesto da bi postavili desno nogo k levi, izstopijo en korak desno naprej poleg levega, nakar se zopet vsi pari uravnajo po prvem paru. Pri povelju »dvostop desno v bok«, se stvar vrši ravno nasprotno, da se št. 1 samo obrnejo četrt obrata v desno in da št. 2 izstopijo en korak v levo naprej. Splošno se lahko zapomni, da se tistoimenski v parih (desni so št. 1, levi 2) samo obračajo, raznoimenski pa tudi izstopajo. Iz dvostopa se zopet preide v zastop na povelje »zastop drugi vzad, nakar št. 2 skočijo 1 korak v desno (levo) nazaj za svojo št. 1. Seveda se to povelje da lepo izvršiti tudi med korakanjem v dvostopu, tako da št. 2 stopijo mesto naprej, z levo nogo nazaj za št. 1. Da gre to lažje, se naj da vedno prej povelje »kratki korak«, ki naj bo nekako polovico krajši od navadnega »dolgega« koraka, torej le kakih 40—50 cm.

Pretvoritev dvostopa v »red« (t. j. čelna vrsta) se izvrši na povelje »v red levo (desno) s čelom«, nakar se istoimenski levi (desni) člani samo obrnejo levo (desno) s čelom, raznoimenski desni (levi) pa skočijo tudi v desno (levo) naprej poleg svojega tovariša v paru in se potem vsi precej uravnajo v čelni vrsti. Te vaje: tvoritev dvostopa in iz tega zopet v zastop ali v red naj se prav često ponavljajo, da vsakdo dobro razume, kdaj se ima samo obrniti, kdaj pa mora tudi skočiti naprej.

Iz odsekov.

Trbovlje. Naš telovadni odsek ima tudi sedaj po zimi redne vaje. Meseca prosinca se je pri nas telovadilo 18 ur in sicer: vsako sredo večer od 7. do 9. ure, ob nedeljah pa od 8. do 10. ure zjutraj. Vaje je ob-

iskovalo ob nedeljah 15 do 17 mladeničev, ob sredah pa samo 10 do 13 mladeničev, ker k večji udeležbi ovira služba. Dobili smo tudi novega člana, krepkega zastavnega mladeniča, katerega smo vsi jako veseli. Upamo, da bode število vedno še naraščalo. Nameravamo tudi prirediti veselico, za katero se že vadi lepa igra. Načelnik in podpredsednik odseka se že tudi vadita lepega solo-petja, s katerim se bodeta oglasila na dan veselice na odru. Tako bodo naši telovadci zopet napravili lep, živahen dan, ter si s tem tudi pripomogli pri nabavi orodja. Ker se to uporabi za nabavo orodja, zato vljudno vabimo k obilni udeležbi.

Ljubljana. Odbor ljubljanskega odseka je sklenil, da odpade veselica, nameravana 9. t. m. in priredi zato povodom javne telovadbe dne 3. maja t. l. zvečer komerz.

Od Zveze telovadnih odsekov. Predsedstvo zveze je v svoji zadnji seji sklenilo, da preloži izlet v Velesovo, ki je bil določen za dan 15. marca na dan 25. istega meseca, ker je ta dan Marijin praznik in zato za nameravano manifestacijo bolj primeren.

Listek.

Sreča in vera.

(Tirolska povest. — Reimmichl.)

8. Zapuščen, kakor kamen ob cesti.

Ko je Goričan zapustil gostilno v Reihgu in kakor v sanjah taval po ulici, je zaslíšal naenkrat zvoke beračeve lajne. Zvesto je poslušal znani napev:

Zapuščen, osamljen
kakor kamen sem na cesti itd.

Šel je k beraču in mu vrigel groš v klobuk. Nato je zamišljeno in počasi korakal proti domu. Izvolil si je cesto, ki pelje skozi bukovno dolino. Med potjo je še enkrat premišljeval svoj pogovor z luteranskimi pastori. Spoznal je vso njihovo hinavščino in zvitost. Večkrat je obstal sredi ceste in v jezi udaril z nogo ob tla.

Tudi si je mučil možgane, bi li ne bilo mogoče rešiti se iz zanjke, ki sta mu jo vrgla pastora okrog vratu. A čim več je premišljal, tembolj je bil prepričan, da ni nobene pomoči več. Luteranci mu bōdo prodali dom in ga spravili v ječo in sramoto. Zajokal bi od žalosti in jeze. — Vendar se mu ta nesreča ni zdela največja; veliko hujše ga je potrla v srcu misel na ženo, ki ga je danes tako očitno pahnila od sebe. — Izginilo je vsako upanje, da bi se še kdaj združila v sreči in ljubezni.

Čez dve uri je prišel do Rožlinovega posestva. Že je hotel zaviti na levo, kar zapazi na vrtu svojega otroka Janezka. Hitro skoči k njemu, dvigna ga k sebi in naroče in ga poljubljuje prisrčno. — Otroku prične kričati in cviliti. Tedaj dé oče z vzdihom:

»Janezek, ali me ne poznaš več? . . . Jaz sem, oče tvoj . . . o Janezek!«

Deček utihne, gleda moža s široko odprtimi očmi, dvigne roke in objame očeta okrog vratu. Nato se zasmije in pravi z otroško nedolžnostjo:

»Oče, kaj ne, zdaj ostaneš pri nas? . . . veliko sva molila z mamico, da bi oče zopet prišel.«

Goričan ni vedel, pri čem je. — Žena veliko moli zanj in vendar ga je danes tako odločno pahnila od sebe! — Tedaj je nenkrat skočila stara dekla skozi vrata in mu je hotela otroka iztrgati iz rok. Glasno je kričala:

»Sem daj otroka, ti luteranec!«

Goričan je postal rdeč kakor mak. Trdno je prijel otroka in odgovoril s tresočim glasom:

»Otrok je moj! — Jaz sem oče.«

»Lep oče!« ga zmerja dekla. »Ženo in otroka pahne v nesrečo in sramoto. Bodi vesel, da smo ti vzeli otroka v rejo, ko nimaš drugega premoženja, kakor hlače na sebi.«

To je raztogotilo Goričana. Postavil je otroka na tla in zamahnil z roko proti dekli. V tistem trenutku je prišel mladi Rožlin skozi vrata. Ko je videl ta prizor, mu je zavrela kri v žilah.

»Goričan, kaj imaš tukaj opraviti?«

»Moja žena in moj otrok bivata tukaj,« odvrne Jurij.

»Žene nimaš več. Cilka noče ničesar slišati o tebi! . . . Tudi otrok je Cilkin. Saj ga ti ne moreš preživeti.«

Dekla je medtem odhitela z otrokom v hišo. — Goričan je hotel jezno odgovoriti svaku, a ta mu je pokazal pot, rekoč: »Tamkaj je cesta — hodi!« in je odšel v hišo s trdimi koraki.

Goričan je moral mirno požreti svojo jezo. Počasi je odšel proti domu po bregu navzgor. Polaščala se ga je strašna skušnjava — obup. Brez žene, brez premoženja, — samo sramota in revščina ga še čaka na svetu! Kjerkoli je videl drevo, mu je zrl s strašnim pogledom v veje. Čudno so se mu bliskale oči . . .

Naenkrat pa je obstal pred belim znamenjem. Žalostna Mati božja je stala v njem, z mrtvim Izveličarjem v naročju. Spodaj pa so bile v skalo vdolbene besede: »O vi vsi, ki greste mimo po poti, poglejte, ali je katera bolečina kakor bolečina moja! Jurij je gledal podoba. In tedaj se mu je odprlo srce. Padel je na kolena in jokal kakor otrok. Čez nekaj časa je pričel vročo in pobožno molitev.

Dolgo časa je klečal ubogi mož pred Njo, ki je največ trpela na svetu. Ko je vstal, se je solnce že pomaknilo k zatonu. Moč in svetloba je vtila molitev Juriju v srce. Pobožno se je poslovil od nebeške Kraljice in ji obljubil trdno:

»Pod tvojo pomočjo in varstvom hočem prenesti in pretrpeti vse, naj pride karkoli! — V kratkem času bo določeno, kaj se bo zgodilo z mojim posestvom, z menoj in s Cilko. — Sveta mati božja, stoj mi na strani!«

9. Velika noč.

Župna cerkev je bila nabita z ljudmi. Ne samo iz domače župnije, tudi iz bližnjih sosesk so prišli ljudje. Ni jih privabil le velikonočni praznik, — veliko bolj jih je vlekla v cerkev neka druga svečanost — vzprejem Goričana v naročje sv. Cerkve.

Pobožno je klečal Goričan v klopi poleg oltarja. Nikamor ni premaknil oči. Ko je župnik stopil na leco, je Jurij nalahno vztrepetal.

Župnik je govoril danes posebno svečano in goreče. Začetkom je razlagal vstajenje Gospodovo, nato je prešel na vstajenje Odrešenika v srcih kristjanov. Z živimi besedami je risal veselje Gospodovo, pa tudi veselje izpreobrnjenega grešnika nad vstajanjem. Ko pa je proti koncu obrnil govor na današnji dogodek, je postalo v cerkvi vse tiho. Ozirali so se vsi na Goričana, ki je sklenil roke pred obrazom in ni trenil z očmi. — Prizanesljivo in z očetovsko milobo je kazal stari župnik na nesrečo izgubljene ovčice, pa tudi na ljubezni polno skrb dobrega pastirja, ki danes na ramah nese nazaj k čredi najdeno ovčico. Blagroval je zato stari župnik Goričana, tolažil ga in vzpodbujal ter mu zagotavljal, da se danes vsa župnija veseli njegove vrnitve v cerkev Gospodovo. Posebno pa se veseli tega dogodka dušni pastir in duhovni oče cele župnije — on sam. Pri besedah: »Ta moj sin je bil mrtev, pa je zopet oživel, bil je izgubljen, pa sem ga zopet našel,« je starem župniku zastala beseda in moral se je obrniti v stran. Po cerkvi se je čulo tiho ihtenje vernikov. Bil je ganljiv trenutek.

Čez nekaj časa je župnik izgovoril še sledeče besede:

»Skesani izpreobrnjenec me je tudi prosil, da vam povem sledeče: On prosi vso sosesko, posebno prijatelje in sorodnike svoje, odpuščanja za krivice, ki jih jim je storil, in za pohujšanje, ki ga jim je povzročil. Prosi tudi vse, posebno mlade ljudi, da se ogibljuje v bodoče napačnim proročkom, kjerkoli morejo — zlasti, ako bi proti njegovi volji se hotelo širiti iz njegove hiše pohujšanje po župniji. Iz lastne izkušnje izjavlja, da ni večje nesreče na svetu, kakor živeti ločen od Boga in Kristusove Cerkve. — Ako mu odpustite, vas prosi izpreobrnjenec, da zmolite zanj tudi en očenaš.« — Župnik je hotel reči še nekaj, a mu je zopet zmanjkalo besede.

Svečana služba božja se je pričela. Veličastno so zadonele orglje po cerkvi, in pevci so zapeli aleluja. Po evangeliju je Goričan z gorečo svečo stopil k stopnicam pred oltarjem in se naglas odpovedal zmoti ter molil apostolsko vero. Po duhovnikovem obhajilu je tudi on prejel Telo Gospodovo in bil srečen, tako srečen, kakor še nikoli doslej. —

Služba božja se je končala in župnik je zapustil oltar. Čez nekaj časa je vstal tudi Goričan in odšel v zakristijo. Prijel je dušnega pastirja za roko in mu jo poljubil, nato pa je rekel v globoki ginjenosti:

»Gospod župnik, hvala vam, hvala vam za vse! — Bog naj vam plača dobrote, ki ste mi jih izkazali! — Ne morem vam povedati, kako lahko in dobro mi je danes pri srcu. — Bog vam plačaj — Bog vam povrni!«

Župnik je bil tudi ginjen do solz. Odgovoril je Juriju kratko:

»Jurij, tudi jaz ti ne morem povedati, kako sem vesel . . . Pax tecum: mir Gospodov bodi s teboj!« (Konec prih.)

V Lurdi!

Bilo nam je le malo časa odmerjenega za ogledavanje pokopališča. Kdor bi hotel natančneje premotriti vse spomenike in grobne kapele, bi potreboval za to čelga dneva. Zato smo hodili hitro po visokih, obokanih hodnikih, ki vodijo ob obzidju na obe strani. Nad grobovi stoje veliki, lepi in umetniški spomeniki, izklesani največ iz belega marmorja. Mnogi izražajo lepo versko misel, nekateri obup in žalost. Tu žalujeta soproga za umrlim otrokom, silna žalost se jima bere po obrazu, poleg pa stoji angel in ju tolaži; ondi prosi in moli angel pred razpelom za dušo pokojnega; mož se je našlonil na ženin grob in plaka; angel nese ravno umrlo žensko v nebo. Tako stoji spomenik za spomenikom v dolgi vrsti.

Kar je pa pri Genovčanih nekaj posebnega, to je njihov veliko spoštovanje in ljubezen do mrtvih. Več spomenikov je bilo okrašenih z vencji, pri krasnem kiprkekega kapucina vedno gorijo sveče, znak hvaležnosti Genovčanov za njegovjunaško požrtvovalnost ob času kuge okoli leta 1860. Na koncu hodnika sem videl starega, fino oblečenega gospoda, ki je klečal na tlaku pred spomenikom, cilindar položil poleg sebe na tla, glavo naslonil ob mrzli spomenik in plakal. Prišel sem že dvakrat mimo in še vedno je klečal tam nepremično in solze so mu kapale na tlak.

Kar je navadnih grobov brez posebno velikih spomenikov, so na prostem in skoro popolnoma pokriti od drevca in rož, ki rastejo po pokopališču, da bi mislil človek na prvi pogled, da je to le kak krasen park. Marsikje stoje same zase grobne kapele, na griču pa se dviga veličastna okroglo zidana cerkev, koder se nudi lep razgled po vsem pokopališču, kjer čakajo tisoči in tisoči velikega dneva, ko bodo oživel ti kameniti angeli v dolgih hodnikih ter mogočno in glasno klicali k novemu, boljšemu življenju.

Zapustil sem pokopališče, ker se je že bližal čas odhoda in se izprehajal ob desnem obzidju. Nasproti mi je prišla mala deklica, stara morda kakih deset let, ter me sramežljivo prosila vbogajme.

»Odkod pa si, deklica?«

Uprla je za hip vame svoje črne oči ter jih zopet povescila. Njen blede, črnkasti obraz pa je zalila lahka rdečica. Pokazala je s svojo malo, suho ročico proti griču, kjer se vije cesta iz Genove navzdol v dolino. Morda je mislila na one votline tam v obcestnem zidovju.

»Kako ti je ime?«

»Juta.«

»Kje pa je oče?«

Stresnila se je, obraz ji je zopet poblede, oči pa so ji zalile solze in ji lezle po bledem licu navzdol.

»Igra.«

Tiho in počasi je izpregovorila, šibek glasek pa se ji je nekoliko tresel.

»Kje pa mama?«

»Bolna je.«

Dal sem ji nekaj denarja, katerega je spravila v žep.

»Kam pa boš dejala ta denar?«

»Za mamo in kruh.«

Še je stala pred mano in gledala v tla.

»No, le pojdi in kupi kruha!«

Komaj sem šel malo naprej, me je srečal grd Italijan s črnim, divjim obrazom; klobuk je imel pomaknjen nazaj, dolgi, črni, kodrasti lasje so se prijemalei potnega čela in srajco je imel odpeto na prsih. Stopal je hitro in boječe mimo mene. Čez nekaj časa sem pogledal nazaj, deklica je stala ob zidu, poleg nje grdi Italijan in jo držal za ramo. Kričal je pridušeno nad njo, deklica je jokala in iskala nekaj po žepu ter mu dala. Mene ni videl, ker je bil obrnjen

na nasprotno stran. Ko je dobil, je porinil deklico surov v zid in odšel naprej. Juta se je naslonila na zid in si brisala z rokavi oči. Počakal sem, da je oni bil že daleč, nato sem se obrnil in šel k deklici, ki je glasno jokala. Prišel sem tiho, da me ni slišala.

»Juta!«

Juta se je hitro in plaho obrnila, čelo ji je bilo krvavo, lase razmršene in iz oči so ji tekle debele solze.

»Juta, kdo je bil to?«

»Oče.«

Zaplakala je glasno in si oči pokrila z rokavi.

»Kaj je hotel?«

Plakala je še bolj in naslonila glavo zopet na zid, rokavi so se rdečili od krvi, ki ji je tekla s čela.

»Kaj ne, Juta, denar?«

Jokala je naprej in ni odgovorila. Dal sem ji zopet denarja. Ozrla se je plaho naokoli, vzela sramežljivo, za hip uprla vame svoje solzne oči in jih zopet zakrila z rokavom.

»Pojdi z mano, Juta, in ne jokaj!«

Takoj se je obrnila in šla tik za mano. Gotovo se je bala očeta, ker ni bilo v bližini nobenega človeka in zato rada šla za menoj.

Vozovi so bili že napolnjeni, ko sva prišla pred pokopališče. Ker je bilo dovolj ljudi po cesti, sem ji rekel, da naj gre sama domov in si umije čelo, za denar pa naj si kupi kruha, drugo pa naj da mami. Pogledala me je hvaležno s svojimi velikimi, lepimi očmi in stekla po cesti.

Razgled po domovini.

Deželnozborske volitve na Kranjskem so pred durni. 21. t. m. volijo kmečke občine. »S. L. S.« je postavila v vseh okrajih kandidate. Liberalna stranka se sicer ne upa jih kar naravnost postaviti, vendar pa je dobila nekaj zaslepljenih mož, ki gredo v boj proti kmečkim kandidatom »S. L. S.« V ribniškem okraju pa je mlada liberalna gospodarska stranka postavila Rusa in Merharja za kandidata. Obe ti stranki, stara liberalna in takezvana gospodarska sta nasprotni »S. L. S.«, ki je prava zastopnica kmečkega stanu. Oglejmo si ti stranki. Najprvo liberalno! O tej pravimo to-le:

Pošten kristjan ne more in ne sme nikoli iti z liberalno stranko. Ne sme te premotiti tudi njena hinavščina. Ker to vеди, da liberalci in hinavec je isto. Zdaj za volitve se delajo liberalci dobre kristjane, a ti ne glej na to, kakšne se hlinijo zdaj, ampak kakšni so sploh zmiraj. Liberalcu nobene vere, ker on sam nima nobene. Ne verjemi mu, tudi če se ti priduša. Ker za dušo mu je toliko, kakor za knofe na srajci. Pomni to!

Potem pride druga vrsta hinavcev, to so agrarci ali pristaši gospodarske stranke. Delajo se dobre kristjane in prijatelje kmeta, a vse to je hinavščina. Poglavarji te stranke so strastni liberalci. Kmeta imajo za nerazsodno maso, ki ne zna ne pisati, ne brať. Kmet mu je dober samo ob volitvah. Po volitvah ga bodo ravnotako prezirali, kakor prej. — Zato tudi za to stranko ne more razsoden in pamenten volivec glasovati. Resnična prijateljica kmeta je bila in ostane tudi zanaprej »S. L. S.« Zato oddajte, kmečki volivci svoje glasove možem, katere priporoča naša »S. L. S.«

Liberalni učitelj proti katoliškemu časopisu. Iz Pliskovice piše »Primorski List«: — Našemu nadučitelju strašno smrdijo katoliški listi. Dasi vemo mi to že davno, vendar ne bi bili pričakovali, da bo dal duška tej svoji jezi na tako smešen način. Neka učenka je prinesla v šolo svoja ročna dela zavita slučajno v list »Slovenec«. Ko učitelj to zapazi, vzame ji dotični list, nekaj čita, potem ukaže učenki, naj ga vrže v peč z opazko: »Take reči se ne nosijo v šolo«. Verjamemo, gospod učitelj, da vam kot strastnemu agitatorju za »Primorca«, »Sočo« ni všeč, da se katoliški listi čitajo med nami. Ako je Vam dovoljeno vsiljevati »Primorca« za eno krono, in potiskati v žep »Sočo« delavcem pri delu, mislim, da je tudi nam dovoljeno čitati kak dober list, kateri nam resnico pove, četudi Vam liberalnim agrarcem

ni povolji. Kot učitelj katoliških otrok bi morali vendar nekoliko brzdati svoje liberalno srce.

Poskušen vlom v Čudnovi trgovini v Ljubljani. Še niso zasledili tatov, ki so odnesli veliko vsoto denarja iz Jebačinove blagajne, ko se zopet poroča o novem poizkusu vloma pri urarju Čudnu. O tem se nam poroča sledeče: Pretečeni teden je gospa Frischova opazila v svoji, z železnimi vrati zaprti kleti, ki je baš pod Čudnovo trgovino, da je premog zelo prašan. Ko je začela potem po kleti ogledovati, je opazila v stropu že precej globoko izdolbeno luknjo, na premoğu pod to, ki je toliko široka, da bi lahko zlezal skozi njo srednje debel človek, pa je ležalo polno opeke in dva železna droga, ki sta bila že prej v kleti in sta last g. Frischove. Na teh je poznati, da so vlomilci delali s tem orodjem. Tatovi so vsekako nameravali priti iz kleti v Čudnovo trgovino, kar se jim pa iz neznanega vzroka ni posrečilo. Najbrže jih je prehitel dan, ali so pa bili prepedeni. Poskušen vlom se je moral vršiti od sobote na nedeljo popoldne ali pa v noči od nedelje na ponedeljek. O storilcih ni sledu.

Nov slovenski list. V ponedeljek prične izhajati v Ljubljani »Glasnik avstrijske krščanske tobačne zveze«. Urednik listu je Frančišek Ullreich, tajnik navedenega strokovnega društva. List je namenjen zvezinim slovenskim članom in obvezan. Dobé ga člani zastonj.

Na Brdu pri Kamniku so ustanovili 2. t. m. kat. slov. izobraževalno društvo. Predavatelj iz Ljubljane v daljšem govoru pojasnjeval pomen različnih organizacij na Slovenskem in še posebej namen izobraževalnega društva. Zanimanje za novo društvo je veliko, kar priča, da se je takoj na ustanovnem obč. zboru vpisalo 70 članov. Želimo, da bi novo društvo lepo prosperovalo!

Osebnosti iz socialne demokracije. Socialno demokratični kandidat za Idrijo Etbin Kristan se namerava preseliti v Dalmacijo. — Idrijski Anton Kristan pride na njegovo mesto v Ljubljano.

Kočevski nemški nacionalci kandidirajo v kočevskem okraju za deželni zbor liberalca Jonketa.

Liberalci se vsiljuje Belokranjcem. Prišel nam je sledeči letak v roke (barva je rdeča):

Belokranjci! Dne 21. februarja t. l. volimo vsi kakor en mož za svojega poslanca mo-

ža iz svoje srede, ker edino tak pozna vse naše potrebe, to je Julij Macelle, župan in posestnik v Gradacu.

Belokranjski kmetje. — Prvo, kar je pomniti, je, da je ime kandidata pokvarjeno. Na njegovi hiši se namreč bere Julius Mazelle. Ta mož je liberalci in je volil z liberalci. Dolej se je brugal za slovensko politiko kakor za farno cerkev, kamor navadno nikdar ne pride. Dolej se je zanimal le bolj za razprodajo veleposestev. Da je sedaj stopil na tuja mu tla politike, tega niso krivi belokranjski kmetje, ampak kakor vse kaže, liberalna »inteligenca«, na čelu znani Rauch. Ti so ga toraj nekoliko potegnili. Kajti belokranjski kmetje ne bodo volili njega, marveč izkušenega državnega poslanca dvornega svetnika Šukljeta, to pa od Gorjancev do Kulpe in kočevskih planin!

Vodovod skozi Šiško v Ljubljano. Dež. vlada je potrdila projekt o drugem vodovodnem omrežju skozi Spodnjo Šiško v Ljubljano in je mestni občini že dala dovoljenje.

Bela Krajina. Nekateri liberalni agitatorji so tako nesramni, da se upajo obrekovati kandidata S. L. S. gospoda dvornega svetnika Šukljeta, ker mislijo na ta način vjeti nekaj glasov za umazano liberalno zastavo. Prosimo vsakega našega somišljenika, ki ve kaj natančnejšega, naj nam nemudoma sproči podrobneje podatke, da spravimo par obrekovavcev v zaslužen kazen. — Z malimi izjemami stoji vsa Bela Krajina za našega kandidata g. Šukljeta. G. Mazelle bo temeljito pogorel, kar bo gotovo dobro zanj zaradi graščine in pošte. Naj v miru počiva!

Trebanjsko - litijske kmečke občine. Po odstopu gospoda župana Vehovca se je morala stranka hitro odločiti za drugega kandidata na njegovem mestu. Odločitev je bila najsrečnejša, ki je bila v danih razmerah sploh mogoča. Zbrani zaupniki so soglasno določili kot tretjega kandidata v navedenem volivnem okraju g. Josipa Mandelj, pristava tobačne tovarne v Ljubljani. Iskreno čestitamo stranki na tej odločitvi. Gospod Josip Mandelj je sin kmečkih starišev ter rojen v volivnem okraju, in sicer v St. Vidu. Zanesljivo pristaš S. L. S., zelo nadarjen in izobražen, vnet osebno za stan, iz katerega je sam iz-

šel, za kmečki stan. G. Mandelj iskreno želi dobiti priliko, da deluje v blagor kmečkega stanu osobito svojega okraja. Okraj in stranka pridobita ž njim izbornega delavca, ki bo zastavil vse svoje moči za zvesto spolnjevanje svojih poslanskih dolžnosti. Ker je v najboljši dobi — star je 42 let — je upati, da bode njegovo delo stranki in volivcem dolgo vrsto let na razpolago. Gospod Mandelj gre takoj na delo. Še to nedeljo priredi dva shoda: enega v radeškem, drugega v mokronškem sodnem okraju. Izjavil je, da bo potem nedeljo za nedeljo potoval po celem volivnem okraju, prirejal shode in se podučeval o željah in potrebah ljudstva, da bode potem vedel v deželni zboru zastaviti svojo besedo na pravem mestu in v pravem trenutju. — Tako je prav! Poslanec mora biti v vednem, neprestanem najožjem stiku s svojimi volivci. Le potem zamore svoje dolžnosti prav spolnjevat. — Želeti je, da se po tej resnici ravna vsi poslanci!

Samoumor učitelja v Hrastniku. V Hrastniku se je v nedeljo 2. t. m. popoldan ustrelil provizorični učitelj Verdač. O vzrokih, ki so 19letnega mladeniča gnali v strašno smrt, se govori različno. Terorizem tukajšnje liberalne klike rodi sadove.

Boj med petelinom in dihurjem. Iz Kindberga na Zgornjem Štajerskem poročajo graškim žstom ta-le dogodek: V kurnik duhovnika Lacknerja na Kalvariji pri Kindbergu se je splazil ponoči dihur, da bi si privoščil eno kuro. Pa napravil je račun brez petelina. Ta se je spustil v boj z dihurjem in je v njem zmagal. Drugo jutro so našli dihurja mrtvega v kurniku. Petelin je bil sicer malo razcefran, pa drugače čisto dober. Hoteli so ga že prodati, ta hraber čin pa mu je zagotovil še obstanek v farovžu.

Naši državni poslanci tudi sedaj, ko ne zboruje državni zbor, pridno delajo v odsekih. Pretečeni teden sta nastopila odločno posl. dr. Žitnik in dr. Korošec za znižanje cen živalski in domači soli. Dr. Korošec pravi, da ne bodo prej odnehali poslanci, dokler se cena ne zniža, ker obdavčenje soli je naravnost protisocialno. Gotovo bo ljudstvo hvaležno našim poslancem za njih moštati nastop na Dunaju.

Prepovedan je vhod civilnemu občinstvu v novo pehotno vojašnico 27. pešpolka v Ljubljani Vse rodbine ondi stanujočih morajo imeti izkaznice, drugi pa, ki prihajajo v vojašnico po opravkih, se morajo javiti pri inspekciskemu častniku. Tako je ukrenil novi polkovnik.

Nesreča. Blizu Trsta je 7. februarja vlak povozil delavca Pavla Istvana iz Ogrske. Truplo je grozno razmesarjeno. Istvan zapuša na Ogrskem ženo in štiri otroke.

Novi grobov. V Ljubljani je umrl pretekli teden c. kr. višji računski svetnik Franc Bregant. — V Ribnici je umrl trgovec in posestnik Andrej Peterlin. V Krškem je umrl občinski odbornik in posojilnični tajnik gospod Vinko Žener. Naj počivajo v miru!

Spodnještajerska kmečka zveza je zborovala 6. t. m. v »Narodnem domu« v Celju. Navzočih je bilo nad tisoč kmetov. Poleg poslancev so govorili tudi kmetje Rančigaj, Irtošek in Breznik iz Savinjske doline ter Novak iz Slovenske Bistrice. Vsi kmetje so obsojali protiversko liberalno stranko.

Volivno gibanje na Goriškem. 6. febr. so zborovali v »Centralu« v Gorici zaupniki »S. L. S.« iz Tolminskega in goriške okolice. Pri-

šlo je nad tristo zaupnikov. Shod je otvoril državni poslanec dr. Gregorčič. O političnem položaju je govoril dr. Pavletič. Dr. Gregorčič je poročal o kandidatih in predlagal predloge izvrševalnega odbora. Shod je sklenil, da v splošni kuriji kandidirajo dr. Breclji, državni poslanec Fon in dr. Pavletič, v kmečkih občinah goriške okolice M. Zega, posestnik v Kanalu, Iv. Berbuč, deželni odbornik in Ant. Klančič, župan v Podgori. V tolminskih kmečkih občinah kandidirata dr. Gregorčič in Anton Kosmač, župan v Cerknem. Shod zaupnikov je dal prosto roko izvrševalnemu odboru glede kandidature v trgih in v kraških občinah. Shod je izrekel zahvalo in zaupnico dosedanjemu zaslužnemu poslancu g. Grči. Ta dan sta zborovali v Gorici tudi liberalna in »agrarna« stranka. Sklenili ste kompromis, to je, da se združite, kar pa položaja nič ne izpremeni, ker oni, ki so sedaj pri »agrarcih«, so bili prej pri liberalcih.

Velikansk požar na Reki. Samostan v nevarnosti. Dne 6. t. m. pozno zvečer je začelo s stolpa sv. Roka zvoniti v plat. Poleg cerkve se nahaja samostan reda benediktink. V bližini samostana so švigali visoki plameni iz štirih barak in skladišča lesa. Telefon je bil pretrgan, zato so prišli ognjegasci z veliko zamudo. Požar se je vedno bolj širil in pretil bližnjim poslopjem. Plamen se je že ovijal okrog zvonika, ko je dospela pomoč. Odprli so samostan in ognjegasci so pohiteli na streho. Nune so bile zbrane na koru, pripravljene, da zapuste samostan, če nastopi skrajna nevarnost. Vendar se je posrečilo gasilcem in občinstvu, da so po trudapolnih naporih izolirali požar. Na mestu barak in skladišča ležijo kupi ogl'a. Škode je 100.000 kron. Sumi se, da je zažgala zlobna roka.

Imenovan je za stolnega kanonika v Mariboru profesor č. g. dr. Franc Feuš.

Za častnega kanonika lavantinskega kapitelja je imenovan č. gospod župnik Anton Schlander.

Za žuzemberško dekanijo je potrdila c. kr. vlada pravila za kmetstvo zvezo, ki bode kmalu oživela. Namen društvu je, da se ljudstvo potom predavanj, čitanja dobrih knjig in časnikov izobrazuje, da so volivci vedno v tesni zvezi s svojimi poslanci in se v važnih zadevah po odboru nanje obračajo. Torej pozor volivci, udeležite se polnoštevilno ustanovnega shoda!

Iz Istre. Č. g. župnik Škerbec v Kortah je sklical dne 2. t. m. ustanovni shod »Hranilnice in posojilnice«. Navzoč je bil gospod Kramaršič, revizor »Zadružne zveze« in č. g. Šašeli, župnik v Šmarjah, ki je imel navdušen govor o pomenu hranilnice. Konstituiralo se je prvo načelstvo: Matevž Škerbec, župnik v Kortah, načelnik; Ivan Gerbuc, nač. namestnik; Matija Hervatin, odbornik iz Kort; Andrej Medaš in A. Barut, odbornika iz Medoš; Mat. Kleva in I. Bernardi, odbornika iz Malije. »Čebelica«, koju vodi župnik Škerbec, deluje 14 dni in ima čez 230 kron prometa. Tudi v tužni Istri se je začelo gibati združništvo.

Ugodna prilika. Ker se ravno letos ob petdesetletnici najslavnejše svetovne božje poti toliko govori in piše o Lurdu in ker je zgodovina tega kraja, ki je v tako kratkem času potegnili na sé svetovno pozornost, zares posebno zanimiva, opozarjamo naše čitatelje vnovič na obširno knjigo o najznamenitejših čudežih, pod naslovom »Lurška Mati božja«. Francoski spisal Henrik Laser, poslovenil Fr. Marešič. Ker je knjiga za naše čase tako primerna in koristna, kakor malokatera in ker je želiti, da se splošno razširi med Slovenci, je »Katoliška Bukvarna v Ljubljani« znižala za nekaj časa (do preklica) ceno tej

knjigi na 1 K, s pošto vred 1 K 30 vln.; s temi zneskom ni plačano niti tiskarsko, niti knjigoveško delo za tako obširno knjigo, ki šteje 500 strani. — Vsi v tej knjigi opisani dogodki so od svetne in cerkvene gosposke uradno preiskani in kot nadnaravni pojavi potrjeni tudi od nekatoliških zdravnikov in oseb, ki so prišle kakorkoli v zvezo s temi čudovitimi dogodki. — Želeti je, da bi brali to knjigo posebno oni, ki ne verjamejo lurškim dogodkom. Tu je izključen vsak dvom; omislite si to knjigo, da spoznate veliko delo lurške Matere božje! Kdor se pa misli letos udeležiti nameravanega romanja v Lurd, za onega je pa neobhodno potrebno, da prebere knjigo še pred potovanjem. Le na ta način bo imel na potovanju pravi užitek, če pozna zgodovino krajev, katere bo obhodel in vedel kaj imenitnega se je ondi v zadnjih 50 letih zgodilo. Ker se je dobri stvari na korist cena te knjige tako znižala, upamo, da bodo »Domoljubovi« bralci sledili našemu vabilu in si omislili ter pridno čitali to zanimivo knjigo.

Pouk zaročencem in zakonskim. Spisal Janez Zabukovec, župnik. Založila »Katoliška Bukvarna v Ljubljani« Cena vezani knjigi 1 K 40 vln, po pošti 1 K 60 vln. — Na to prekorišno knjigo opozarjamo vnovič za predpust naše bralce. Nabavi naj si jo vsak zakonski par in slehern zaročenec. Kdor ni v ajen sam naročati, naj se obrne do svojega dušnega pastirja (gospoda župnika ali kapelana), gotovo bo vsak duhovnik to knjigo z veseljem preskrbel.

Gorenske novice.

Bohinjske novice.

g Ponesrečil bi se bil kmalu v torek, dne 28. januarja na jezeru Obistov Jaka od Sv. Duha. Drčal se je na ročnih saneh po ledu domov. Blizu kraja se mu je udrla in izginil je v vodi, iz katere se je kmalu rešil.

g Jezero je bilo ta teden docela zamrznjeno. No, saj je brila tudi tako mrzla burja, kot strup. Dosedaj (7. februarja) so bili zelo lepi solnčni in mrzli dnevi, pripravi za vožnjo lesa iz planin vsled lepega sanenca, danes pa piha jug z vso silo. Škoda za voznike bo znatna, če ne bo snega.

g Oslabel je nenadoma zadnjič pri veliki »riži« (drči) po kateri spuščajo les iz fužinarskih planin, Mežnarjev od Fužine. Morali so ga naložiti in peljati domov.

g Igra »Novi zvon na Krtnah«, ki se je igrala minulo nedeljo, se je prav dobro obnesla. Obilo smeha je povzročil pri nas že lani igrani prizor »Kmet in fotograf«. Za pustno nedeljo pa pripravljamo »Svoje glavno Minko« in »Dr. Vsezal in njegov sluga Štipko Tiček«.

g Zapihal je jug . . . Malo je manjkalo, da ni siloviti južni vihar napravil veliko nesrečo v gorah. V petek, dne 7. februarja, so nakladali v gojzdu »praznici« trije posestniki iz Srednje vasi posekani les. Nastal je silovit vihar. Do trideset metrov visoke smreke so se pripogibale skoro do tal. Ena izmed njih se je zlomila šest metrov od tal in padla z velikim hruščem na tla — ravno med Miklavčevo in Španovo kobilu. Ako bi ne bila prva planila naprej, druga pa nazaj, bilo bi po njih. Miklavčec sam pa se je komaj rešil, da ga niso pokopale smrečne veje pod seboj. Tretji izmed njih, Cnar, odšel je bil nekaj časa prej z naloženim vozom. — Vihar bo pa imel v gorah vedno večjo moč, če se bode tako korenito

sekalo po gojzdivih. — Čuvajte gojzde! Po sedmih rodovitnih letih bo prišlo sedem — nerodovitnih let.

g **Zlato poroko** bodeta obhajala v nedeljo, 16. t. m. stari oče Brnjek in njegova žena. Poročena sta bila 15. svečana 1858. leta. Poroka z nagovorom in zahvalno pesmijo bo pred deseto mašo. Kaj več o tem — drugič!

g **V zastop zdravstvenega kranjskega okrožja** so bili 3. t. m. izvoljeni: Janez Kuralt, župan v Mavčičah, Janez Zabret, župan v Predosljih, France Šifrer, župan v Stražišču, Jožef Košir, župan v Naklem, Jurij Arh, župan Preddvorom, Anton Burgar, župan v Smledniku, Tomaž Pavšlar, posestnik valjčnega mlina, Rajko Marenčič, posestnik in trgovec, Karol Vindišar, posestnik in trgovec, vsi trije iz Kranja. Kot namestniki pa so izvoljeni: J. Paplar, župan iz Besnice, J. Mrak, župan iz Hrastja in J. Bidovec, posestnik v Zalogu pri Gorjicah.

Iz kamniškega okraja.

g **Občni zbor hranilnice in posojilnice v Smartnem** bo 26. februarja. Hranilnica se prav lepo razvija. Lansko leto je imela denarnega prometa skoro pol milijona kron. Letos pa je bilo že januarja prometa 83.000 K, kar jasno govori, da se ljudje oklepajo domačega denarnega zavoda. To pa je tudi edino pametno. Dobiček, ki ga nese denar, naj ostane doma, ni ga treba nositi drugam, odkoder ne bo nikdar prišel kak krajcar za domače potrebe.

g **V šmarski župniji** so se tekem dveh mesecev prodale tri kmetije, kar kaže, da propada kmečki stan tudi v kranjski okolici.

g **Zaupniki kmečke zveze za kranjski okraj** se prosijo, da čim prej pobero članarino pri udih in kmalu pošljejo nabiralne pole na »Kmečko zvezo«.

g **Kreditno društvo v Kranju** je imelo minulo leto prometa 1.337.726 K 42 vin. Čistega dobička je bilo nekaj na 4.300 K. Dividenda je znašala 7 in pol %.

g **Iz Mengša.** V nedeljo, dne 26. p. m. je imelo »Katoliško slovensko izobraževalno in podporno društvo« občni zbor. Najprej je poročal predsednik vse, kar se je izvršilo v preteklem letu. Nato je poročal blagajnik »Čebelice« moškega in blagajničarka deklinškega odseka, o svojem prvoletnem delovanju. In sicer je imela »Čebelica« moški oddelek 3023 K 20 vinarjev prometa; deklinška pa nekoliko več 4299 K 25 vin. — Isto je poročal knjižničar in sicer je bil tudi tu povoljen uspeh. Prebralo se je 1179 knjig. Bolniški odsek moški je imel 290 K 80 vin. dohodkov, 72 K stroškov, torej ostanka 218 K 80 vin. Ženski, deklinški odsek je imel pa 362 K 60 vin. dohodkov, 22 K stroškov; ostalo 340 K 60 vin. Preostanek se porabi za bolnike v letu 1908. Blagajnik je poročal in sicer: Za časopisje »Slovenca« se je izdalo 320 K. Skupnega prometa je bilo 1025 K 45 vin. Tajnik je poročal, da je imelo društvo 148 moških in 164 ženskih udov, torej skupaj 313 udov. Priredili smo: dve veselici, sej je bilo 9, predstav 5, predavanj 11. Predavali so gospodje: Gostinčar, Smolnikar, Podlesnik, Gombač, Ravnikar, Lampe, Legvart. Mrkun. Izletov je bilo: V Ljubljano k javni telovadbi, na Jesenice, Rovno, Dob, tudi vseavstrijskega katoliškega shoda na Dunaju se je udeležila deputacija. — Izvidno je, da se tudi tu gibljemo, posebno to preteklo leto je bilo za nas velikega pomena. Dragi vsi! Večen nam bode spomin na dan otvoritve »Društvenega doma«. Čast onim, ki so dobrodušno sodelovali. Kajne da so nam utripala naša srca radosti in ginjenji smo sklenili čvrsto delovati. In sicer neumorno v našem lepem novem domu. Tako je bilo! Prezrimo vse težkoče in naprej! Z

združenim močmi naprej proti našemu cilju! — Dne 23. t. m. se igra: »Lumpacij Vagabund«!

g **Zahvala.** — Kakor znano se je pred kratkim ustanovila »Kmečka zveza« za kamniško dekanijo, katere namen je povzdigniti tudi gospodarsko stanje v zvezinem okolišu. Dosedaj v tem oziru »K. z.« ni še mogla vsled svoji skromnih sredstev zastaviti dela na tem polju. Obrnila se je zato s prošnjo na »Hranilnico in posojilnico v Kamniku« (na Šutni), katere namen je, splošna korist. Dasi obstoja ta denarni zavod komaj poldrugo leto, vendar je naklonil »K. z.« na občnem zboru dne 9. t. m. podpora 300 kron, za povzdigo živinoreje v društvenem okolišu. S tem je hranilnica in posojilnica v Kamniku (Šutna) pokazala, da je res njen namen ljudstvu koristiti. Ljudstvo pa na tem vidi, da je ta denarni zavod res prava »Ljudska hranilnica«. Podpisani predsednik »K. z.« se čuti dolžnega, da se tem potom, v imenu zveze, hranilnici najsrčneje zahvaljuje, in zavod priporoča, da se ga naj ljudstvo z vneto oklepa.

Valentin Benkovič.

Iz ljubljanske okolice.

Dol pri Ljubljani. Sedaj pred pustom so časnikarski predali polni poročil o raznih veselicah, ki so si precej podobna in ne preveč zanimiva. A nekaj malega naj vendar izve svet v skromni veselici našega katolišk. izobraževalnega društva dne 2. februarja. Glavna točka programa, ki je vzbujala največ zanimanja in radovednosti, je bila topot— prvi nastop našega tamburaškega zbora. — Že nekaj časa sem se je slišalo, da so tamburice v Dolu, da se nekaj novega pripravlja, pa vendar večina radovednega občinstva ni imela pravega pojma o tem, kaj je tamburica, kaj neki bo iz te reči ven prišlo. In sedaj so pokazali, kaj znajo vrli mladeniči tamburaši. Začetniki še, in vendar je že prvi nastop naravnost očaral. Ljubke skladbice »Lepa naša domovina«, »Oj Hrvati« in »Svibanjska rožica« so kar osvojile srca za tamburico. Glavna zasluga, da smo pri nas tamburico sploh mogli slišati, gre našemu neumornemu g. organistu Čadežu. Čast mu zato! Ponovila se je potem veseloigra »Čevljari«, ki se je že enkrat uprizorila na našem odru. To je bilo nedožnega smeha! Saj drugače tudi biti ne more ob nastopu takih »stičev« kot je naš Blaže in hudi, a vendar srčno-dobri dr. Lopnik. To je res zabava, poštena, ki blaži in varuje pred surovostjo. — Da je mladin kaj takega potrebno, pokazalo se je prav živo pri nas še isti večer. Nekateri »tudi mladeniči«, a ne društveniki, so vprizorili ponoči pred župniščem majhen škandalček. Bog varuj, da bi očitali kaj prirediteljem veselice gasilnega društva, od katere so se menda dotični vračali, ali nje spravljali v kak stik s takim nastopom. Ne, tega ne storimo, ker jih predobro poznamo; oni sami gotovo tudi to obsojajo. — A nekaj se je s tem jasno pokazalo: da je za ljudsko vzgojo in izobrazbo treba še kaj drugega, kakor pijače, harmonike in plesa. — Pokazalo se je, da je tako društvo, kakor naše izobraževalno, živa potreba. Poštenjaki, zganite se, podpirajte društvo, ki ima tako lep namen, ki zlasti mlajšemu zrodu lahko silno koristi! Upajmo, da bo naše izobraževalno društvo odslej imelo še več privlačne sile in bo za razvoj dolskih razmer vedno večjega pomena.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g **Umrl je** v soboto, dne 8. februarja na Dunaju Oton pl. Lessnitzky, c. in kr. oberst-lajenant v pokoju, tast g. Julija Muhra, graj-

ščaka na Bledu. Pokojnik je prihajal redno vsako leto s svojo rodbino na Bled, kjer je ostal do pozne jeseni. — Vsem Blejcem in vsakoletnim bleškim gostom znana gospa Jeaneta pl. Pongratz, sestra gospe dr. Dominkuševe, je dne 30. januarja 1908. umrla na Dunaju. Pokojnico so prepeljali v Zagreb in 2. februarja, na Svečnico, pokopali v rodbinsko rakev na pokopališču Mirigoj. Blaga gospa je bila velika prijateljica Bleda; pri njeni gostoljubni mizi je bilo vedno polno gostov.

g **Sv. Blaža dan** je bil na bleškem otoku velik shod. Iz bližnjih fara je po ledu došlo polno ljudstva na Otok; štirje duhovniki so delili blagoslov sv. Blaža. — Led z jezera še ni izginil, dasi je toplo vreme in skoro brez snega.

g **Iz Gorij.** Nad vse nepričakovano dobro se je izvršil zadnji zabavni večer v nedeljo, 9. februarja. Naval ljudstva je bil velikanski. Igralke so izvrstno pogodile svoje vloge, dvorana je bila natlačeno polna. Ker mnogi niso mogli priti blizu, zato se igra ponovi v nedeljo 16. t. m., zopet ob 6. uri zvečer. Peli bomo tudi par novih pesmi; torej prijatelji društva, pridite zopet v obilnem številu.

g **Izpod Grintovca.** Načelnik liberalne stranke, Ivan Hribar, je skušal rešiti liberalno stranko popolnega propada. Liberalci, prej nasprotniki vsake zadrage, sovražni kmetu, so po nasvetu Hribarja začeli snovati po celi kranjski deželi različne zadruge, češ, s tem si rešimo še svoj čolnič. Izbral si je za snovanje zadrug Babičevega fantka iz Brnikov. Ta fant je rojil po celi deželi in snoval zadruge, ki so bile popolnoma nepotrebne in kmetu nevarne. »Zadružna zveza« v Ljubljani je že prej ustanovila zadruge, kjer so bile potrebne in kmetu koristne. Po nasvetu Hribarjevem je ustanovil neizkušeni fantek »Mlekarsko zadruge« v Cerkljah. Delal je račun brez gospodarja. Kmetje se je nočejo oprijeti, ker ima, kakor liberalci sami priznavajo, 3800 kron dolga. Mleka dobi zadruga na dan komaj 100 litrov, tako da dolg raste od dne do dne. Ta dolg so pomnožili lansko leto še z nepremišljeno tožbo proti gospodu kaplanu. Upali so vsi treznomisleči ljudje, da bodo sprevideli nevarnost vsaj kmetje, ki so dajali mleko v liberalno mlekarno in pustili dolg Babičevemu fantku in učitelju Lapajnetu, ki sta jih ujela v mladeniški navdušenosti v mlekarno. Upanje je bilo, da se združijo tudi ti v »Kmečki mlekarji«, ki izvrstno napreduje in se bo še razširila. Toda to upanje je splavalo z novim letom po vodi. — Hribar je tiščal Babičevega fantka, naj ustanovi novo posojilnico v Cerkljah. Ta je ubogal svojega gospodarja. Seveda mora pomagati tudi učitelj Lapajne pri posojilnici, in napravili so ga za tajnika. Prav po nedolžnem je prišel v odbor liberalne posojilnice Robas iz Police, ki ne zna niti brati niti pisati, velja pa seveda pri liberalcih za naprednjaka. Ima tudi voljo pomagati liberalnim revežem, toda volja še ni vse. Fantku in Lapajnetu je dovolj, da ima grunt. Nehote se spominjamo, da je nekaj imel grunt tudi Podjed Janez iz Dvorij. Posojilnica bode žalostno životarila, ker »Hranilnica in posojilnica« izvrstno uspeva in kakor je pravil zadnjič neki odbornik, je imela leta 1907. nad pol milijona prometa. Ljudje imajo zaupanje vanjo in to tem bolj, ker se pred štirimi leti odbor ni potegoval za lastne koristi, ampak za koristi občanov in je mnogim rešil premoženje. — Kmetje! Kakšne zasluge pa imata za Cerklje fantek in Lapajne, katera komandira Hribar k snovanju zadrug, ki so nepotrebne in škodljive ter za kmeta nevarne! Kakšna je taka posojilnica, katere načelnik stanuje v Ljubljani! Učitelj Lapajne ima pri vsem svojem delovanju pred očmi le zvišanje svoje plače, fantek pa, kako bi

ustregel svojemu gospodarju Hribarju. Mi pa povemo Lapajnetu, da ne bo dosegel zvišane plače toliko časa, dokler meni, da je zato učitelj, da dela prepričani med nami. Šola je polje njegovega delovanja in gleda naj, da otroke nauči dobro brati in pisati, mi pa delajmo skupno za naše kmečke koristi in pustimo liberalno mlekarstvo in posojilnico Babčevemu fantku in Lapajnetu, naj plačata dolgove! Vsaj kmetije nismo za to poklicani, da bi reševali z našo izgubo in medsebojnim sovraštvom propalo liberalno stranko, ki je bila vedno sovražna kmetom. Hribar naj pa svoje hujškatke ima v Ljubljani, mi bomo že opravili brez nje in njegovih plačanih agentov.

g Umrlj je 25. pr. m. Jožef Kuanavar, posestnik v Sp. Pustanju pri Moravčah. Doživel je visoko starost. V 83. letu je previden s sv. zakramenti umrl. Ranjki zapušča devet otrok. Drugič se je oženil v 72. letu svoje starosti. Najmlajša hči je stara dve in pol leti, najstarejša hči je stara 53 let. Ranjki je bil skrben in jako dober gospodar. Bil je dolgo let občinski odbornik in cenilni mož. Iz vojaškega življenja je vedel pripovedovati veliko, zlasti kako je bilo na Laškem, ker je bil še Radeckov vojak. Volil je vedno s S. L. S. Naj počiva v miru!

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d Vače pri Litijski. Ljudske hranilnice in posojilnice mesečni izkaz za mesec januar tek. leta je ta-le: Prejemki: K 18.365.53. Izdatki: K 17.064.75. Denarni promet: K 35.430.28. — Hranilnica in posojilnica prav dobro napreduje. Samo v mesecu januarju je bilo od raznih strank vloženih 18.331 K. Nekaj strank je vzelo že tudi posojilo.

d Iz Višnje gore. Kap je zadela 16. pr. m. 68 let starega Janeza Zajec, bivšega posestnika v Polju št. 1, vulgo Lazarja. Imenovani se je boril 11 dni v groznih mukah s smrtjo, ne da bi prišel toliko k zavesti, da bi bil spregovoril ali koga spoznal. Pokojni je bil priljubljen pri vseh sosedih in faranih, kar je dokazalo veliko število pogrebcev. Naj počiva v miru!

d Iz Št. Vida pri Zatični. Občinski odbor v Dobu je v svoji seji dne 9. januarja 1908. soglasno izvolil Antona Kastelica iz Sada za župana, da bo delal v prid občanov. Nesreča se je pripetila Francetu Verbiču iz Pokojnice. Delavci so v gozdu hraste podirali. In imenovanega je padla debela hrastova veja. Verbič je bil na mestu mrtev. Uhoga družina!

Belokranjske novice.

d Dolenja vas pri Črnomlju. Tudi za nas kmete pridejo včasih boljši časi in sicer navadno pred volitvami. Kako smo pa obrajtani v tem času od liberalcev. Navada je, da vsak liberallec v tem času v svoji prazni glavi nosi mandat za poslanca, kakor v Napoleonovem času francoski vojak maršalovo palico v karnisti. Ker volitve za liberalce vedno neugodno izpadejo, so se že nekateri toliko izmodrovali, da ne silijo več med nas kmete, vendar se pa najde še vedno kdo, ki se še usede na limance. Tak mož je tudi Julius Mazelle iz Gradaca. Ta mož ne zna družega kakor fige in rožičke prodajati in pa malo kuheltajča v kočevskem narečju, kajti je kočevskega pokolenja. Slovenščino lomi pa tako, kakor deske na žagi, in ta naj bi nam bil za poslanca! Mi belokranjski kmetije, bodemo že poskrbeli, da bode imel Julij pustni dan že 21. t. m. Mi bomo poslali v deželni zbor našega ljub-

ljenca, ki kakor dobri oče skrbi za svoje otroke, našega rojaka visokorodnega gospoda Franja Šukljeta, c. kr. dvornega svetnika in našega vrlega državnega poslanca. Zani smo vsi od Luže do bistrice Kulpe.

d Iz Črnomaljske okolice. Debelo smo gledali župani sodnega okraja Črnomelj, ko smo pred tednom dobili cele pake rdečih papirčkov z imenom: Julius Macelle. Ker nam je po navadi v take papirčke zavijal v njegovi stacuni milo, sol in drugo tako drobnarijo, smo našli, da imajo kako novo navado, da pošiljajo o novem letu svojim odjemalcem za novo leto koledarčke, za pust pa rdeče papirčke z njegovim imenom kot darilo, ter smo te papirčke porabili za različne potrebe. Šele zadnji »Slovenec« je nas podučil in opozoril, da Julius Mazelle iz Gradaca kandidira na podlagi teh papirčkov v deželni zbor. Ljubi Julius, mi nismo mislili, da si tako smešen! Ti papirčki s tvojim imenom ti ne bodo nič pomagali, ž njimi si nam sedaj v predpustu napravil veselje. Papirčke smo že porabili, a tebe pa hočemo pustiti v tvoji »stacuni«, da nam boš še naprej zavijal v rdeče papirčke s tvojim imenom fige, rožičke, sladkor in druge drobnarije ter nas še nadalje zalagal z zobtrebci in mišjalovkami ter prenašal žaklje in druge stvari. V deželni zbor pa bomo enoglasno poslali, kakor smo sklenili vsi župani, našega veleccenjenega državnega poslanca gospoda dvornega svetnika Frana Šukljeta.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz Javorja pri Turjaku. Živimo skrito, tiho in mirno, kakor po malih stranskih vasičkah sploh. Le redkokdaj se dogodi kaj važnega, kar pride iz takega kotečka ven med širši svet, v časopis. Po vsej pravici pridemo enkrat v »Domoljub« tudi mi Javorci. In kaj se je pripetilo svetovnovvažnega? Hm! Ni sicer svetovna zanimivost, ali gotove kroge, kroge, ki se zanimajo za mladinsko vzgojo in anti-alkoholno gibanje, bomo gotovo razveselili, ako sporočimo, da je pri nas v Javorju prav vsa mladina od 11. do 25. leta abstinentna. Izmed teh vrlih mladeničev in deklet jih je 14, ki so dali slovo žganju za eno leto, trije so imeli pa celo pogum in korajžjo pustiti vso pijačo. V celi fari Škocijan pri Turjaku je pa 22 abstinentov in sicer 6 popolnih in 16 prve stopnje. Tako je prav! Pri mladini je treba začeti. Marsikdo bi ne bil postal pijanec in nesrečen družinski oče, ko bi se bil izogibal pijače v svoji mladosti.

d Iz Št. Jerneja. V nedeljo, 26. januarja, smo imeli občni zbor izobraževalnega društva. G. načelnik poroča, da je bilo vpisanih v društvo 116 udov, a nekateri niso vplačali članarine. Napredovali smo v tem, da smo tekom leta ustanovili knjižnico, ki šteje precej lepih knjig. Največ in najlepših knjig je podaril č. g. župnik Anton Lesjak, mnogo starih letopisov Maticе slovenske, skoro vse Dom in Svete itd. Volil se je nov odbor ter bil načelnikom izvoljen g. Ivan Sajc, nadučitelj v pokoju, ki je za prekoristno društvo zelo vnet. Cenjeni rojaki, ki zavzemajo po domovini častna mesta, bi nam močno ustregli, ko bi nam podarili še kaj starejših knjig. Upamo tudi, da dobimo v teku leta še lepši in večji prostor za društvo, ker namerava posojilnično načelstvo svojo hišo prezidati. — V odbor za našo železnično črto sta bila izvoljena g. Jos. Polanc, župan in g. Franc Novoselc. Sploh je za železnico po vsej dolini veliko zanimanje. — Naša posojilnica prav dobro napreduje. Preteklo leto je bilo nad sedemstotisoč kron denarnega prometa. — V zadnjih šestih letih se jih je 630 več rodilo kakor pa umrlo. Pa še nam delavcev in poslov manjka. — Meseca januarja je več

otrok obolelo na nalezljivih boleznih. Zato je nekoliko trpel šolski pouk. Umrlo jih je pa s starimi vred 18. — »Domoljub« ima prav mnogo naročnikov. Pa še več bi jih lahko bilo v tako obsežni in branja željni fari. Kdor sam ne vtrpi tri kronice, pa naj stopi z drugimi v kompanijo!

d St. Jur pod Kumom se je prenovil in dobil lepše lice. Leta 1893. dozidana je bila tukaj lepa in prostorna farna cerkev Sv. Jurja, katera se je pod vodstvom nepozabljivega g. Janeza Vidregarja, sedaj župnika v St. Vidu pri Zatični, večinoma z tlako in milimi darovi ter tako majhnimi stroški dozidala, da bi se brez tako spretnega vodstva in njegove neutrudljivosti še kaj takega misliti ne moglo. Cerkev, katera bi imela rabiti vsaj 80.000 K, je veljala komaj 20.000 K. Leta 1907. pa se je dozidala zopet nova dvorazredna šola pod spretnim vodstvom č. g. župnika in šolskega predsednika g. Franciška Avseca, kateri je posvetil zidanju vse svoje moči in čas ter s tem dosegel, da se je šola dozidala po njegovem popolnoma predrugačenem načrtu, kakor je bil predložen za zidanje in to z ravno istimi stroški, tako, da se proračun ni skoraj nič povečal, pač pa se je doseglo toliko, da imamo sedaj v šoli prostora za štiri razrede in stanovanje za vse učiteljske moči. Šola, katera je tako sprehotno dovršena in bode znabiti komaj okrog 40.000 K veljala — je gotovo ena najbolj pametno dozidanih na Kranjskem in bi bilo zlasti vredno, da si jo ogledajo zlasti taiste šolske občine, katere nameravajo zidati v kratkem času nove šole. Šola zidal je zidarski mojster g. J. Vodopivec, kateri zasluži gotovo tudi vsega priporočila. Za tako veliko delo in skrb, katero sta zgoraj imenovana darovala nam št. Jurcem, je dne 30. januarja 1908. tukajšnji občinski odbor v svoji seji soglasno kot v znak zahvale in priznanja imenoval zgoraj omenjena gospoda tukajšnjim častnim občanom. V drugi vrsti pa jima Bog stotero povrni, kar kličejo hvaležni št. Jurci!

d Iz Dobropolj. Kako vrlo napreduje naša posojilnica, se vidi iz tega, da je imela samo meseca januarja prometa nad 356.000 kron. Vložilo se je več kakor dvignilo 22.000 kron, vrnilo se je več 10.000 kron, kakor pa posojilo. Bila je ena prvih posojilnic na Kranjskem, katero je osnoval g. poslanec F. Jaklič.

d Št. Rupert. Predstava »Sv. Neža« se je obakrat dobro izvršila. Dekleta so začele tudi v tem oziru napredovati; uvidevajo, da je bolje biti pošteno vesel in imeti v družbi poštenih deklet svoj kratek čas in pouk, kakor pa plešati po gostilnah in izgubljati dobro ime. Kar je poštenega — v Marijino družbo! — Mladenci pa so zase napravili igro »Kmet Herod«, ki se bo ob priliki ponovila za vse eno prihodnjih nedelj. Tudi tu se opaža, da se bolj in bolj družijo dobri elementi — poštene fantje, čimdalje več nas je. Korajža velja in mož beseda. Eno velja: hočemo stati trdno in se bolj in bolj družiti v eno veliko celoto vseh poštenih fantov kranjske dežele za delo za dom in narod. — Občni zbor izobraževalnega društva bo v nedeljo popoldne po nauku. Pridite vsi člani in tudi drugi, ki bi kaj lepega radi slišali ali se vpisali. Vsak član naj povabi še koga drugega! V slogi je moč — če je moč, volja, pa se doseže vse.

d Iz Dobropolj. Izobraževalno društvo je imelo 2. svečana svoj letni občni zbor. S prvim letom svojega delovanja sme biti društvo ponosno in popolnoma zadovoljno. Društvo je priredilo dve predstavi in štiri predavanja. Enkrat je predaval gospod Luka Smolnikar, dvakrat gospod M. Horvat, enkrat gospod dr. Raznožnik. Dohodkov je bilo 234 K, stroškov 223 K 18 v.

Z navdušenjem je govoril kandidat, z navdušenjem je bila sprejeta tudi njegova kandidatura. Govoril nam je iz srca o sedanjem položaju in o potrebah našega kmeta.

n Iz Spodnje Idrije. Pretečeni četrtek se je vršila v Idriji sodna obravnava proti našemu gospodu nadučitelju in proti gospodu kaplanu. Obtožena sta bila, da sta v šoli hudo pretepla po glavi nekega dečka, ki je zavoljo tega obolel. Ker je bilo vse le izmišljeno in nista omenjena gospoda dečku ničesar žalega storila in je izjavil tudi zdravnik, da izvira dečkova bolezen le od obolelega želodca, sta bila samobesni umevno oba oproščena. — Ta slučaj navajamo »Domoljubovim« bralcem le zato, ker se v njem jasno kaže, do kake surovosti privede že otroke demokratska vzgoja in kaj stori demokratsko hujskanje. Ker deček ni znal v šoli nič krščanskega nauka, ga je gospod kaplan zaprl, da bi se ga naučil po šoli. Toda v svoji trdovratnosti ni hotel vstopiti v šolsko sobo in ko ga je hotel gospod kaplan peljati za roko v šolo, se mu je trikrat uprl in ga udaril. Ker se pa gospod kaplan ni pustil vpričo cele šole strahovati in izgubiti vsega ugleda v od dečka strahovati in izgubiti vsega ugleda v šoli, ga je enkrat malo udaril, ne da bi mu napravil kako poškodbo. — No, kaj takega se ne sliši vsaki dan, da bi se učenec uprl svojemu učitelju in ga udaril, učitelj naj bi pa mirno vtaknil v žep otrokovo surovo obnašanje. Na ta način se mora vzeti učitelju vsak ugled in vsa veljava v šoli in kdo bo skrbel potem še za red in pokorščino v šoli, ako dajejo še stariši potuho svojim otrokom. Sicer je bilo pa to vse le delo socialnodemokratskega hujskanja. No, kar so iskali, so dobili — dolgi nos. Mi smo zadovoljni s tem, zapomnijo naj si pa za drugo, naj se ne vtikajo v stvari, ki jih ne razumejo in nič ne brigajo. Časa pameti bi si tudi že pri njih enkrat želeli, pa so ga skoro gotovo zamudili, ko je šel mimo njih. — Pri nas pri Fari se ustanavlja neko novo društvo, namreč »žensko društvo«. Ker diši po liberalnem duhu, ga pač nobenemu ne moremo priporočati. Sicer bomo pa še govorili!

n Izobraževalno društvo v Borovnici lepo napreduje. Imeli smo to zimo podučno predavanje »o alkoholu in njega posledicah« govoril č. g. Andr. Magajna. Z veseljem si udje izposojajo in prebirajo knjige iz društvene knjižnice, mladeniči z vnemo zahajajo k večernim pevskim vajah, za otvoritveno slavnost društvenega doma se pripravljajo večja dramatična predstava. Pred letom so se zbrali za ljudski blagor vneti možje na čelu jim Anton Kobi, zasnovali društvo, ki sedaj vže tako blažljivo deluje med narodom, z lastnim domom se bo isto postavilo na trdno podlago.

Krepak deček 362 (1-1)

ki ima veselje do vrtnarstva, 14 15 let star, iz dobre krščanske hiše se takoj sorojmo pri vrtnarju Ivanu Stohoru v Domžalah št. 105.

Naznanilo.

Tovarna lanenega olja in preš Zabret & Huter

v Britofu pri Kranju naznanja vsem cenjenim odjemalcem v Britofu in okolici da se odslej

(lanene tropine preše)

ne dobivajo v tovarni, temveč pri Jerneju Rozmanu po domače Kukovec v Britofu.

310 2-1

Prof. Pawlow označi

na podlagi točnih preiskav zdrav tek za najmočnejšega zbujevalca sekretorskih želodčnih žilcev. Prav odlično pa zbujejo tek, krepe želodec in olajšajo bolečine prave Bradyjeve želodčne kapljice. Pospešujejo opravila prebavnega dela, slast do jedi, odstranjajo telesnemu dobrobit škodljivo napenjanje, čezmerno tvoritev kislin, telesno zaprtje, želodčne bolečine in drugo motenje prebave. Dobi se v lekarnah C Brady, L-karnar, Dunaj I, Fleischmarkt 1 387, razpošilja šest steklenic za K 5.—, tri dvojnatne steklenice za K 4 50 franko. 21.

Jasna glava, močni živci! Odkar rabimo Fellerjev rastlinski fluid, imamo dobro spanje, naši živci so poživljeni, ker nas ta osvežuje in nam lajša boleti. Dvanajstorica za poskušnjo pri E. V. Fellerju v Stubici št. 16 stane 5 K.

Želodec

krepilno, prebavo pospeševajo goričico in pehanje odstranjajoče, lahno odvajajoče učinkuje pri na Fellerjeve Rabarbara kroglice z. Elza-kroglice. 6 kroglic franko 4 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, Elza trg 16. Karl

pri Plizu, Češko.

Ceno češko posteljno perje

5 kg nov temn K 9 60, boljše K 2.—, polbebo skubljeno K 18.—, belo K 24.—, snežnobelo, kot puh mehko skubljeno K 30.—, K 36.—, K 42.—. Pošilja franko po povzetju. Zamena dovoljena proti povratni poštnine. Benedikt Sachsel, Lobes št. 159

Sirolin. V novejšem času si je pridobilo to sredstvo prav mnogo prijateljev v zdravniških in bolniških krogih, ker prav dobro pomaga pri raznih katarjih. Reči se sme, da se najde dandanes »Sirolin-Roche« skoro v vsaki hiši.

Mlade deklice

bodisi da so slabotne ali le začasno bolne, rabijo zaupno

„Scott-ovo emulzijo“

ki si je pridobila z bok svojega dobrega okusa, lahke prebave in čudovite, enerzijske

Pristna le »to znamko-ribičjem-kot poročenim znakom za SCOTT-ov način.

vzbujajoče redilnosti sloves kot najboljšo krepilno sredstvo.

Mlade deklice naj bi rabile to res izborno in dobro sredstvo vselej, ako se čutijo slabotne, utrujene in brez moči.

Cena izvirni steklenici 3 K 50 v.

Dobi se v vseh lekarnah.

Na prodaj

je hiša z mlinom, v kateri se nahaja soba, čumata, hlev za 2 glavi živine in veža, obenem mlin na en tečaj, na katerem sta dva para kamnov in stope. Tik hiše je sadni vrt, na katerem je pod, šupa in svišli Blizu hiše je zemljišče, na katerem se redi 1 krava in par prešičev. Cena okoli 1800 K. Plača se lahko v obrokih. Zemljišče se nahaja pol ure od velikih tovarin in pol ure od kolodvora Medvode, od župne cerkve pa 20 minut — Več se izve pri Ant. Boziju v Preski št. 26: 26 3-1

bolj okusne domače pijače. Vsled tega prosim vsakega, da pazi v svojo lastno korist, posebno na zgoraj stoječo registrovano znamko, da se tako varuje pred manj vrednimi ponarejenimi izdelki.

Kmetovalci pozor!

staroznana krščanska trdka.

Opozarjamo vse kmetovalce in gospodarje na svoje po vsem Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Hrvaškem, Ogrskem, Dol. in Gor. Avstrijskem znane snovi za napravo domače pijače z vinskim, hruskovim in jabolčnim okusom ter vseh vrst žganja 80% očetnega cveta itd. Snovi so naravni pridelek in vsled tega popolnoma neškodljive. Z njimi lahko mešate vino in sadni mošt ter celate pijačo na tropino in droži ali tudi na samo vodo. Ker je moja trgovina tako razširjena, sem v prijetnem položaju, da dam za nizko ceno najboljše blago. Vsak, ki je enkrat poizkusil, je moj stalni naročnik. Prosim, pazite natanko na mojo trdiko, ki obstoji že več kot 15 let in vsled tega le ona sama more oddajati vse po dolgo izkušenih receptih! Na zahtevo pošljem cenike zastoj.

Z odličnim spoštovanjem udani

ANDREJ POLLAK trgovina s špacerijskim in drugim blagom.

„Pri črnem psu“ Gradec, Annenstrasse št. 46.

167 8-1

Sirolin

Radi izbornega okusa ga tudi otroci radi uživajo.

2980

Pri pljučnih boleznih, katarih, oslovskem kašlju, škrofulozi, influenci

predpisujejo Sirolin „Roche“ številni profesorji in zdravniki. Sirolin izboljšuje tek ter pospešuje redilnost telesa.

Ker se ponujajo manjvredna ponarejanja, zahtevajte vedno: *Izvirni zavoj „Roche“.*

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Basel in Dunaj III/1, Neulinggasse 11.

„Roche“

Dobi se na zdravn. predpis v lekarnah à K 4.— steklenica.

Ilustr. brošure H. II. o boleznih vsled prehlajenja zastoj in franko.

ZITNE CENE.

Cene za 100 kg.

Ljubljana, 10. februarja.

Pšenica domača	23.50—24.—
Rž	19.—20.—
Oves	17.—
Ajda, črna	19.—
Ajda, siva	18.50
Proso, rumeno	15.—16.—
Proso, belo	18.—19.—
Ječmen	15.—16.—
Fižol, rdeč	19.—20.—
Fižol, kos	19.—20.—
Fižol, mandalon	15.—

Služba organista

se odda s 1. aprilom t. l. **št. Vidu nad Ljubljano.** Plača po dogovoru. Prednost imajo taki, ki so vsaj nekoliko izurjeni v **hranilničnem poslovanju** in ki znajo poučevati tamburaški zbor. Prošnje naj se pošiljajo do **10. marca na župni urad.** 333 2—2

Slabotni,

v razvoju ali pri učenju zaostali otroci, ter slabokrvni, otožni, nervozni, utrujeni, lahko vznemirljivi in zgodaj oslabei odrasli rabijo z velikim uspehom **dr. Hommela Haematogen.**

Slast se vzbudi, duševno in telesno moči se dvignejo, vse živčevje se ojači.

Zahtevajte izrecno pristni **dr. Hommel-ov Haematogen** in ne dajte si usiliti nobeno izmed mnogih ponarejanj. Dobi se v lekarnah. 2170 5—13

Zahvala.

Dne 19. januarja t. l. uničil mi je požar moje vinogradsko poslopje na Križah pri Krškem, ki je bilo zavarovano pri »Vzajemni zavarovalnici« v Ljubljani. Škoda cenila se je takoj po odposlancu omenjene zavarovalnice in se mi je tudi takoj vsa zavarovalna svota izplačala, vsled česar smatram kot svojo dolžnost to edino slovenska zavarovalnico vsakemu najtopleje priporočati.

D r n o v o, dne 2. februarja 1908.

Franc Dimc s. r.

2729 10—5

Pozor! Očitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovitno, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in čreveh, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za uzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, uspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstotrica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Samo 6 dni

Havre New-York

Francoska prekomorska družba. Odpotuje se iz Ljubljane vsak torek. Vozne liate in pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

obl. konc. potovalna pisarna Ljubljana, Dunajska cesta št. 18, nasproti znane gostilne pri „Figou“ 1878 26—9

Stanje hranilnih vlog: nad 22 milijonov K.

Rezervni zaklad: nad 768.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne. Jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku ie na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

1083 13 5

Rovčnico

preskrbljeno z vsem potrebnim kovaškim orodjem se odda v najem v Betjah (Loški potok.) Vse v dobrem stanju, obilo za sluzka. Ponudbe na Josip Gregorič posestnik, (Loški potok) P. Travnik Kranjsko.

357 (3—1)

20.000 metrov

ostankov

10—20 m dolgih, najfinejših, popolno brez naspake, obojeni, primerni za najfinejšo telesno ali posteljno perilo

Rumburška in batist-tkanina	po 34 krajc. meter
Cefir za domačo obleko, bluze, predpasnike, otroške obleke izborna kakovost, lepi nežni vzorci	18% . . . . .
Kanavas za posteljne prevleke, zaješeno perilo, gosta kakovost, živahne barve. 80 cm širok	24 . . . . .
120	35 . . . . .
Rjuhe brez šiva, 2 m dolge, 150 cm široke	90 . . . . .
Kuhinjske brisače, šahov vzorec	18 . . . . .
Brisače za posodo, rdeče karirane	10 . . . . .

oddaja po povzetju **EMIL FUCHS, Nachod I.** tkalnica za platno

Najmanj se pošilja 5 kg za poskušajo — ca 45 metrov. Nengajajoča se vsame radevolje nazaj; vsaki se prilože le zavoj za poskušajo.

267

Semenj v Moravčah
bo na sv. Matije dan v torek
25. februarja. 356 2—

Svinčnik. Letos praznuje ta dobri prijatelj vsakega izobraženca 250-letnico svojega obstanka in rojstva.

**Slaven,
Slaven
Slaven,
Slaven,**

ker duva prtenino,
vsled bleščoče beline, ki jo dobi prte-
nina,
ker ne dobi prtenina po pranju prav ni-
kakega duha,
ker je zelo poceni in se pri pranju pri-
hrani mnogo časa

je 163 16-4

MINLOS^{OV} PRALNI PRAŠEK

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILLIONI

Absolutno neobhodno potreben je za vsako dobro ure-
jeno gospodarstvo. — Pazi naj se na zgorajšnje varstveno
znamko in varuje naj se pred ponarejanjem, ker je isto brez
vsake vrednosti. — Dobiva se v trgovinah z drogeri-
jami, kolonijalnimi blagom in z milom.

Engros pri L. Minlos, Dunaj, I. Mülkerbastei 3.

Kašelj
naglo umiri, razkroji
slez in lajša izmeček
priatni 30 5

**Karolinodolski
Davidov čaj.**

1 zavoj 40 vinarjev.
Edina izdelovalca:
: Lekarna pri :
„Češki kroni“,
Praga, Karolinov dol.
Dobiva se v lekarnah ali
direktno, če se pošlje
80 w. (2 zavoja).
Zaloga v Ljubljani: Le-
karna pri zlatem orlu*,
Jurčičev trg.
Pozor pred ponarejanji.
Vsak zavitek ima tvrdo
in podpis A. Ferkl.

**Trganje
revmatičke
bolezni ?**

Zoltán-mazilo.

Steklenica 2 K, izvzemši porto.
Pošilja dvakrat da dan po pošti
: lekarna Zoltán, :
Budimpešta. 31 5
Zaloga v Ljubljani:
-- Emil Leustek --
lekarna, Resljeva cesta šte. 1

**Najcen. nakup češkega
posteljnega perja**

5 kg nov., dobrega, sivega,
skubljenega, brez prahu
K 9-40; boljši K 11 80;
5 kg dobrega napol belega
K 16-1; belo, mehko K 23-50;
5 kg snežnobe, mehko
K 28-1, K 30-1, K 34-1,
K 36-1; 5 kg snežnobe, ne-
oskubl. K 23-1, K 26-1,
K 29-1; puh siv á K 3-40,
bel á 4-40, snežnobe á
K 5-80 in K 6-40 pol kg.
Pošiljatev franko po po-
vzetju. Sme se zamenjati in
nazaj vzeti proti povračilu
poštne. Pri naročilu se
prosi za natančen naslov.
IVANA POLATSCHKE
Janovitz a. d. Angel 16
pri Klatovu, Češko.

Pozor! Beril!

Najceneje in najbolje **sukneno, modno,
platneno in manufakturno blago** za letno
dobo, se kupuje v novi trgovini pri

IVAN SAVNIK-U

pri v na
Besenčanu KRANJU Glavnem trgu.

Nevestam in ženinom se pri nakupovanju
posebno priporoča ta nova trgovina.
Istotam se dobiva tudi **domače štajersko**
rudeče in belo **vino** po nizkih cenah. 169

Kdor ne doseže vseh dobi
denar nazaj. Sloviti pospeševatelj
brade 233 3-1

Rapid

profesorja Meunier, Pariz
učinkuje čudovito na rast
brk pri mladih in starih. —
„Rapid“
je s sta-
lišča se-
danje
vede
najbolj
izdelek
na
svetu.
Pristen
je na
prodaj
pri Ko-
smeti-
scher Versand, Dun. Novo-
mesto šte. 38 po povzetju v
tubah za K 2, 3 in 4 (pošta po-
sebej.) Doza za poskušnjo K 1-10,
franko proti vpošiljavi denarja
v znakah. Gosp. L. F. v Gradcu
piše: Zahvala za Vaše izbrano
sredstvo. Poprej so me zasmeh-
ovali, sedaj mi pa zavidajo.

Višjega štabnega zdrav-
nika in fizika dr. Schmidta
12-1 znamenito 2536

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito na-
stalo gluhosto. *tečajne te učne,*
šmarnje po usetih in naglu-
hosti tudi ako je že zastarano.
Steklenica stane 2 gid z navodi-
lom o uporabi. Dobiva se samo
v lekarni
pri „Črnem orlu“ na
Novem trgu v Celovcu.

Lepo, čisto puranovo perje kg 1 K

kokošje perje, kg K —56; gosje perje kg K 2.50;
gosji puh kg K 10— vse izvrstno, lepo suho, raz-
pošilja po brzovozni pošti ali povzetju **Fran Pod-**
lipnik, trgovca, Brčka Bosna. 200

Odlikovana „semenska trgovina“ in umetno
vrtinarstvo 216 10-2

Alojzija Korsike v Ljubljani.

Edina na Kranjskem strokovno urejena semenska
trgovina na debelo in drobno. 6 vrst **peso**, 10 vrst
detelje, 16 vrst **trave**. Čistih trav in več vrst
travnih zmesi, priporočenih po poljedelji. listih,
mnogovrstna **krmilna, zelenjadna in cvet-**
lična semena, vsa preizkušena; za dobro kaljivost
se jamči.

Tu se tudi izdelujejo **šopki in venci**, sveži
in suhi, s trakovi in napisi, in vsi v to stroko spa-
dajoči predmeti po najnižjih cenah. Cenovnik za leto
1908 se dobi brezplačno. Za obila naročila se pri-
poroča z odličnim spoštovanjem

Alojzij Korsika.

Valenca, krepkega, 14 do 16 let starega
pekovski mojster, Ljubljana, Karlovska c. 30. 176 2

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o
Thynomel scillae, to je izdelek, katerega
zdravniki radi priporočajo.

Hiša je naprodaj s tremi sobami, hlevi ter
gospod. poslopje in vrt za 10 mernikov
posetve, vse v dobrem stanu. — Več pove **Anton**
Lonič na Plešivici št. 1, p. Vič. 339

**Ako ka-
šljate,**

Če ste hripavi, zaslezeni ali nahodni, ako težko dihate in se ponoči po-
tite, je potrebno v Vašo korist, da rabite zaupanja vredno sredstvo.
Kot tako se hvall **Halápi-jev lípov medeni sirup** (Rp.: Syr.
thiliae 300 gr) Njegov učinek pri kašlju, hripavosti, zaslezenju, težki
sapi, katarih, pomanjkanju teka, nočnem potenju itd. se splošno pri-
znava. Vzorčna steklenica 3 K, velika steklenica 6 K, 3 steklenice
franko 15 K po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Glavna za-
loga za Avstro Ogrsko: **Lekarna pri „apostolu“, Budim-
pešta, Josefaring 64/46** 2694 20-3

Pozor, kmetje in fantje! V
moji lekarniški praksi, katero iz-
vršujem že 25 let, se mi je po-
srečilo, sčasoma iznajti sredstvo
za rast brk in las, proti izpa-
ljanju las in za odstranitev
prhljaja (luskin) na glavi, to je
Kapitor št. 1. Cena (franko na
vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v-
2 lončka 5 K. Prosim, da se na-
ročiš samo od mene. Naslov je:
P. Juršič, lekarnar v Pakracu
št. 65. Slavonija. Denar se pošlje
naprej ali s poštnim povzetjem.
2729 10-1

Tiskovine
za župne urade
so vedno v zalogi
v „Katol. bukvarni“.

Herbabny-jev podfosfornato-kisli apneno-železni sirup.

Ta je že 38 let uveden, zdravniško preiskujen in priporočen. Izorno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje slez, pomiruje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev. Cena steklenici K 2'50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“, DUNAJ, VII.1. Kaiserstrasse 73—75.**

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Crnomlju, Nov. Mestu, Reki, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovu in Volčperku.

Zaloga skoro vseh lekarnah

Herbabny-jev okrepljeni Sarsaparilla-sirup.

Je že 38 let uveden in najboljši preiskujen. — Izvrstno odvajalno sredstvo. — Odstranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospešuje odvajanje in čisti kri. Cena steklenici K 1'70, po pošti 40 vin. več za zavitek. 2650 ■

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Dunaj, 8. febr. 1908: 64, 22, 50, 89, 85.
Gradec, 8. febr. 1908: 24, 43, 41, 51, 17.

Najboljši češki izvor! Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga, dobro skubljenega K 3'—, boljega K 3'40; 1 kg belega, skubljenega K 3'60, puhastega 5 K 10 v. 1 kg prav linega, sušeno-belega, skubljenega K 6'40, K 8'—. Pri naročilu 5 kg franco. 1164 10—10 Zamena dovoljena, blago se vzame franco nazaj in vsee denar za neprimerno blago.
S. BENISCH, Dešenice 71, Šumava, Češko.

Teško je vstreči vsem ljudem. Kmetica: »Kar naprej bi jokala, ko te vidim takšnega priti iz gostilne!« — Kmet: »No, zdaj pa vstrezi ljudem! Zjutraj me je ozmerjal gospod župnik, ker sem šel notri v gostilno, zdaj se pa čmeriš ti, ker grem vun iz gostilne!«

2 vajenca

sprejme vrtnarski mojster **Luka Tomšič**, pri pokališču sv. Križa. 127 3—1

Hlapec, pošten in zanesljiv, vaje konjem ter več vsem kmetijskim opravilom se sprejme v službo v župnišču pri **Beli cerkvi** na Dolenskem, pošta Št. Jernej. 346 2-1

Postrežba točna! Nizke cene!

Priporočam gg. čevljarjem in p. t. občinstvu svojo **trgovino z usnjem** in vsemi čevljarskimi potrebščinami v Ljubljani sv. Petra cesta 2, nasproti cerkve frančiškanov. Izkušal bom, da z dobrim blagom in nizkimi cenami zadovoljim vse c. odjemalce in prosim obilnega obiska. 2844 52—5 **K. A. Kregar.**

Združene tovarne za volnino prodajajo letos sopot izključno po meni okroglo 4000 kosov **taheovanih vojaških kočev za konje**

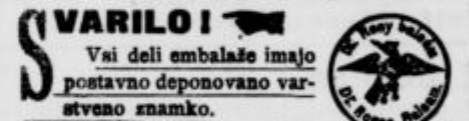
za ceno le gl. 2'20 komad in gl. 4'30 za par (6 parov franco na dom) naravnost na lastnike konj. **Ti debeli, trajne trpežni keci se topi kot kožuovina, temnosivi, okoli 150,200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celoga konja.** — Razločno pisana naročila, ki se izvrše la po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na 2214 3

Steiner-jeve komisijne razpošiljalnice združenih tovarn za koce Dunaj, II, Taberstrasse 27 G.

Ceniki na željo zastoj in franco. — Za neugojne se zavelem vrniti naprej poslani denar. Mnogoštevilna priznanja in naročila so došla od: Kobilarne v Radavcu, Komarno in Brody, župnika Kolarja Tutz, dr. Vračuna, odvetaika v Varasdu, posestnika Weichbergerja, Hlova, Grünwalda, Zorkovak, Rottler Lichten, pl. Mrocakowski-ja Dobrestany, Rosenauerja Zg. Moldava, Kahlhosa Mankencor, Schenka Geroldovi, lastnika umetnega mlina **Polstingera in dr.**

Ohranitev zdravega želodca

Čili največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega saprtja. Preiskušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih soli skrbno napravljeno, tek sbujajoče in prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmožnosti, slabe diete, prehlajenja, in sopnega saprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritive kislin ter krče je dr. Rose balsam za želodca iz lekarn B. FRAGNERJA v PRAGI.

Glavna zaloga lekarna B. FRAGNER-JA v PRAGI c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“ Praga, Malá Strana, ogei Nerudove ul. 203. Po pošti razpošilja se vnan dan. Cila steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Proti vpošiljavi K 1'50 se pošlje mala steklenica in za K 2'80 velika steklenica, za K 4'70 2 veliki steklenici, za K 8—4 velike steklenice, za K 22— 14 velikih steklenic poštnine prosto na vse postaje avstro-ogrske monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske. V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschláger, J. Mayr. 2173

Službo cerkvenika želi nastopiti pri župni cerkvi ali podružnici izurjen cerkvenikov sin, 35 let star. — Naslov pove upravnishvo. 852

Služba cerkvenika

se odda takoj. Letna plača najmaj 340 K in prosto stanovanje z vrtom in nekaj zemljišča. Prednost imajo rokodelci, oziroma organist za kar dobi še posebej 240 K. — **Župni urad v Podzemlju**, p. Gradac. 347 2—1

Skozi 14 let preizkušeno 168 **klajno vapno** dobite najceneje pri **Mihael Barthel & Co.** Dunaj X/3.

Službo potovalca ali kurjača želi sprejeti izurjen kurjač, več nemščine in kot potovalec sposoben. Kdo in kje, pove upravništvo tega lista. 353

Josip Kordin Ljubljana, Pred Skofijo 3. priporoča 334 10—7 svojo bogato zalogo vsakovrtnih zanesljivih semen kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in belé pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travničnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah. — Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.]

Bolečine živcev in revmatične se pomirijo in ozdravijo z CAMPHOROMENTHOL VOSTREBAL. Cena stekleni 80 vin. Dobiva se v lekarnah ali direktno, če se vpošlje K 1'80 (2 steklenici) franco pri edini izdelovalnici Vostrebal-ovi lekarni, Praga-Karolinin dol. Zaloga: Lekarna H. Mardetschláger, Ljubljana, Jurčičev trg. **Pozor pred ponarejanji!** 29 1

Trgovina s klobuki in čevlji
Ivan Podlesnik ml.
 Ljubljana, Stari trg 10
 pripravlja svoje velike zaloge najpremovalnejših klobukov, čevljev iz Švice, kateri tudi naj-izrednejših ter najfinjših čevljev.

Neka žganjarna ter tovarna za likerje in jesihi išče 341

potnika

za **Stajersko, Koroško in Kranjsko**, ki je že v enakem poslu prepotoval te dežele ter je več obeh deželnih jezikov. Oziralo se bo le na najboljše moči ter naj dotični pošljejo svoje ponudbe pod šifro „**Potovalco I. št. 1207**“ na **Rudolfa Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2.**

2 učenca ki imata veselje do kolarske obrti, 14 let stara, poštenih staršev, sprejme takoj v poduk **Andrej Miklavčič, kolar v Postojni.** 388

Pismonoča

ki bi opravljal objednem 4 kratno pešpot (20 minut hoje iz Radomelj na postajo Jarše-Mengeš, se sprejme pri **poštnem uradu v Radomljah pri Kamniku.** Znanje branja in pisanja se zahteva. Natančneje se izve pri ravno tem uradu. 206 2-2

Biša in zemljišče

je naprodaj v **Stari Loki št. 42** pri Škofiji Loki, poleg cerkve. Več se izve istotam. 212 3-3

Potniki v Ameriko
 Kateri želijo dobro, po ceni in razumljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Hmetelca** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. *Bankovstrana Pijavčeva dolgo se bregulica...*

istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Zastonj 2554
 zahtevajte moj ilustrirani cenik o urah, zlatini, srebrnini itd.
Dr. Heger, urar, juvelir in graver.
 Oselek I. Kapučinska ul. 4 (Slavon.)

„**Konard Line**“ **Trans-New York** snajprilpavnejša, najcenejša in najboljša pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker tudi dolgotrajne muhe vožnje po raznih železnicah, nobenega prevozanja, na prenočevanja in sploh nobenih potranskih stroškov med potjo. Parniki so prostorni, zračni in enšni; vsakje vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojanila daje in karte predaja glavni zastopnik. 4004 79

Bližnji odhod iz Trsta: Slavonija 12. februarja; iz Reke: Carmania 8. februarja; iz Liverpoola: Lusitania 7. marca. Mauretania 22. februarja. Pannonia 26. februarja.

Andrej Odiassek, Ljubljana, Slomškove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega

Kako si s 5 vinarji

vsakdo lahko oskrbi potrebno blago za obleko, platnino, sukno, posteljno opravo, oksford, sploh vsako tovrstno blago v največji izberi na lahek način in prav ceno. Piše se enostavno dopisnica na brate **Lechner v Grateo** po vzorce, ki se razpošiljajo brezplačno na vse strani. 337 12-1

Dr. Kovacs-evo mazilo za roke.

V rabi nedosežno, povzročuje nežnost in belino rok v 3 dneh. — **Lonček I K 20 v.**

„International“ odstranj. mahu

naglo in gotovo odstrani nepotrebne kocke v obrazu in po rokah. — **Steklenica 6 K.** Razpošilja po povzetju **lekarna pri Mariji Pomagaj, Budapest, Liszt Ferencz-tér 20.** Dobl se v lekarnah in drogerijah.

1. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklo
Aug. Agnola,
 Dunajska cesta 13a, poleg Figovca
 se pripravlja prečasnili duhovščini in p. a. slavn. občinstvu za upravo cerkvenih oknov z umetnim steklarstvom: ali slikane na steklo, stavbenih del, napisave okvirov, itd. itd. — Ima tudi v zalogi različno porcelanske in steklene posode za namizje gostilo in za sebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Mariji, ceniki in proračuni za vsa bteve zastonj, mnoga spričevala za dovršena dela se cenjenim odjemalcem v ogled na razpolago. 1807 52-50

Zahtevajte zastonj

in poštnine prosto moj veliki, bogato ilustrirani glavni katalog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklastih, srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav po **izvirnih tovarniških cenah.**

- Niklasta remontoarka . . . K 3-—
- Sistem Roskopf patentna ura . . . 4-—
- Švicarska, originalni sistem Roskopf patent . . . 5-—
- Registrirana „Adler Roskopf“ niklasta remont. na sidro . . . 7-—
- Srebrna remontoarka „Gloria“ kolesje, prosto . . . 8-40
- Srebrna remontoarka, dvojni pokrov . . . 12-50
- Budilka . . . 2-90
- Kuhinjska ura . . . 3-—
- Schwarzwaldska ura . . . 2-80
- Ura s kukavico . . . 8-50

Za vsako uro 3 letno pisмено jamstvo. Brez rizike. Zamenja dovoljena, ali denar nazaj. 64 3

Prva tvornica za ure v **Mostu Jan Konrad**
 c. in kr. dvorni dobavitelj v **Mostu št. 936** (Češko).

Valpeta

pridnega in treznega, izurjenega v kmetijstvu, sprejme **oskrbništvu graščine Križ pri Kamniku.** Vse drugo po dogovoru. 340 3-1

Osebn kredit za vrednike, častnike, učitelje itd. Samostojni konzorciji za hranilnico in predjume uradnišk. društva dajejo po najzmernejših pogojih tudi proti daljšim odplačilom posojila na osebni kredit. Potovalci izključni. Naslovi konzorcijev se povedo brezpla. pri osrednjem vodstvu uradn. društva, Dunaj, Wipplingerstrasse 25. 2438 1

Obrtna Akademiya
Friedberg
 pri Frankobrodu ob M.
 Politehn. zavod za inženjerje in arhitekta 248 11-4

KAŠLUJOČIM
 otrokom in odraslim osebam
 pripisujeje zdravniki zelo uspešno
THYMOMEL SCILLAE
 kot sredstvo, ki odtrgava sluz, jo odvaja, ki blaži in potolažuje krčeviti kašelj in ki odstranjuje dihalne težkoče. Stotine zdravnikov so se že imenitno izrekli o hitrem učinkovanju tega sredstva, Thymomel scillae, pri oslovskem kašlju in pri drugih vrstah kašlja.
Vprašajte, prosimo zdravnika!
 1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko proti pošiljlatvi 2-30 K; 3 steklenice pri pošiljlatvi 7 K. 10 steklenice pri pošiljlatvi 20 K.
 Izdelovanje in glavna zaloga
lekarna B. FRAGNER-Ja
 2430 c. kr. dvorn. zalagatelja 24-1
 Praga III., št. 208
Dobiva se skoraj v vseh lekarnah.
 Pozor na ime sredstva, izdelovalca in na verstveno znamko.